

JIHOČESKÁ UNIVERZITA V ČESKÝCH BUDĚJOVICÍCH
FILOZOFICKÁ FAKULTA
ÚSTAV ROMANISTIKY

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

HISTORIE ČESKÉ HISPANISTIKY: VÝVOJ PO ROCE 1989

Vedoucí práce: doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D.

Autor práce: Kristýna Baštová

Studijní obor: Španělský jazyk a literatura

Ročník: 4.

2018

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci jsem vypracovala samostatně, pouze s použitím pramenů uvedených v seznam citované literatury v kapitole *Zdroje*.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním autorského práva k odevzdánému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledky obhajoby kvalifikační práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé kvalifikační práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českém Krumlově dne 2. 5. 2018

.....

Poděkování: Ráda bych poděkovala doc. Mgr. Miroslavě Aurové, Ph.D. za ochotu a trpělivost při vedení mé bakalářské práce a svým rodičům za podporu při studiu.

ANOTACE

Tato bakalářská práce mapuje vývoj hispanistiky v České republice po roce 1989. V první části definuje, co hispanistika je, jak se španělština studuje ve světě a jaký je stav hispanistiky v současné době v České republice. Druhá část se zaměřuje výhradně na univerzitní prostředí v České republice – historii, změny a vývoj ve studiu hispanistiky po roce 1989. Stěžejní součástí je seznam významných českých hispanistů.

Klíčová slova: hispanistika, španělština, univerzita, studijní obor, možnosti studia

ABSTRACT

This bachelor thesis describes the history of Czech Hispanistics after 1989. The first part defines what Hispanistics is, how Spanish is studied in the world and what is the situation of Spanish studies in the Czech Republic. The second part deals only with the university environment – history, changes and development in Hispanic studies after 1989. The key part is a list of significant Czech Hispanicists.

Key words: Hispanistics, Spanish, university, field of study, study possibilities

Obsah

Úvod.....	9
1. Hispanistika jako studijní obor	10
1.1 Španělština ve světě	11
2. Hispanistika v České republice.....	12
2.1 České knihovny se španělským knižním fondem	12
2.2 Asociace	13
2.2.1 Instituto Cervantes	13
2.2.2 Asociace učitelů španělštiny (Asociación de Profesores de Español)	14
2.2.3 Česká Iberoamerická společnost.....	14
2.3 Události.....	14
2.3.1 Iberoamerická cena (<i>Premio Iberoamericano</i>)	14
2.3.2 Cena Kateřiny Krausové (<i>Premio Kateřina Krausová</i>)	15
2.4 Odborné časopisy z románského prostředí	15
2.4.1 Romanistica Pragensia	15
2.4.2 Études romanes de Brno.....	16
2.4.3 Studia Romanistica.....	16
2.4.4 Romanica Olomoucensia	16
2.4.5 Ibero – Americana Pragensia	16
2.4.6 Opera Romanica.....	17
3. Základní a střední školy	18

3.1	Bilingvní gymnázia.....	18
4.	Univerzity a vysoké školy.....	20
4.1	Historie před rokem 1989	20
4.2	Změny po roce 1989	22
4.3	Změny a vývoj na jednotlivých univerzitách.....	23
4.3.1	Univerzita Karlova v Praze	23
4.3.2	Masarykova univerzita v Brně	26
4.3.3	Univerzita Palackého v Olomouci	27
4.3.4	Technická univerzita v Liberci.....	28
4.3.5	Ostravská univerzita v Ostravě	29
4.3.6	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	30
4.3.7	Ostatní vysoké školy	31
5.	Významní čeští hispanisté	34
5.1	Masarykova univerzita v Brně	34
5.2	Univerzita Palackého v Olomouci	37
5.3	Ostravská univerzita v Ostravě	38
5.4	Univerzita Karlova v Praze.....	40
5.5	Vysoká škola ekonomická v Praze	46
5.6	Technická univerzita v Liberci	47
5.7	Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích.....	48
5.8	Další významní čeští hispanisté	51

Závěr	54
Resumen.....	55
Zdroje.....	57
Seznam příloh	63

Úvod

Bakalářská práce nese název *Historie české hispanistiky: vývoj po roce 1989*.

Práce je rozdělena do dvou hlavních částí. První část pojednává o hispanistice obecně, vysvětluje, co je hispanistika, ukazuje, kolik je na světě rodilých mluvčích španělštiny, kde se španělština ve světě a v České republice studuje, hovoří o vydávaných vědeckých časopisech a událostech, které se ve světě hispanistiky v České republice konají a pořádají. Dále zmiňuje významné organizace spojené se světem hispanistiky, které působí v České republice.

Druhá, obsáhlější, část se věnuje hispanistice pouze v českém univerzitním prostředí. Zde je pozornost věnována historii hispanistiky před rokem 1989, zejména v období po druhé světové válce, ale především historii, vývoji a změnám, které ve studiích hispanistiky přinesl rok 1989. Tato část pojednává o každé univerzitě, na které existoval a především stále existuje samostatný obor hispanistika, zvlášť. Některé z těchto vysokých škol mají dlouhou tradici hispánských studií (např. Univerzita Karlova v Praze nebo Univerzita Palackého v Olomouci), na jiných se hispanistika řadí mezi novější obory založené až po Sametové revoluci (Technická univerzita v Liberci, Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích). Ke každé z těchto vysokých škol je zmíněna nabídka studijních oborů v rámci hispanistiky na všech stupních vysokoškolského studia, nabízené aktivity, studijní pobytu nebo akce pro studenty, zaměření katedry/ ústavu v rámci hispanistiky a významné osobnosti hispanistiky, které na daném pracovišti působí. Prostor je dán i dvěma vysokoškolským pracovištěm, která se sice nezabývají výukou a studiem hispanistiky jako samostatného oboru, ale jsou významnými centry pro studenty španělštiny nebo iberoamerických studií.

Důležitou součástí této práce je demonstrativní výčet (seznam) významných osobností české hispanistiky. Jedná se o osobnosti, které se výraznou měrou zasloužily o vznik hispanistiky v České republice, ale i o současné hispanisty, kteří stále působí na poli vyučování a výzkumu v oblasti hispanistiky.

Cílem této práce je tedy co nejkomplexněji zmapovat, k jakým změnám ve studiích hispanistiky došlo po roce 1989 a jaké jsou v současnosti možnosti studovat hispanistiku v České republice.

ÚVODNÍ ČÁST

1. Hispanistika jako studijní obor

Studiem hispanistiky se rozumí studium gramatiky a psaného a mluveného španělského jazyka. Proto se vysokoškolské studium španělského jazyka zakládá na studiu lingvistiky (fonetiky, morfologie, lexikologie, syntaxe, sémantiky aj.), ale také na studiu reálií a kultury španělsky hovořících zemí. Důraz bývá kladen i na španělskou a latinskoamerickou literaturu a znalosti evropského a obchodního práva, např. na Filozofické fakultě Jihočeské Univerzity. (Černá, 2009)

V rámci studia španělského jazyka na vysoké škole absolvují studenti předměty jako latina, jazykověda, teorie literatury, právo, fonetika a fonologie španělštiny, dějiny jazyka, kultury a literatury a mnohé jiné. Například Filozofická fakulta Univerzity Karlovy nabízí jako volitelné předměty katalánštinu, kapitoly z latinskoamerické dramatiky druhé poloviny 20. století, úvod do translatologie, teorii soudobé společnosti aj. (Černá, 2009)

V charakteristice studijního oboru univerzity zpravidla uvádějí, že absolvent obooru hispanistika by měl být schopen zvládat jazyk na velmi dobré úrovni, čímž se zvyšuje možnost uplatnit se na pracovním trhu. Bakalářský stupeň studia by měli studenti na většině vysokých škol zakončit úrovní jazyka C1 a navazující magisterské studium pak úrovní C2. Absolventi tohoto oboru se mohou uplatnit v redakcích, jako lektori, tlumočníci a překladatelé, ve sférách cestovního ruchu a v mezinárodních organizacích. Absolventi navazujících magisterských oborů pak nacházejí uplatnění jako učitelé (i středoškolští), tlumočníci, překladatelé, zaměstnanci ve státní správě, mezinárodních organizacích či jako samostatní právní referenti. (Černá, 2009)

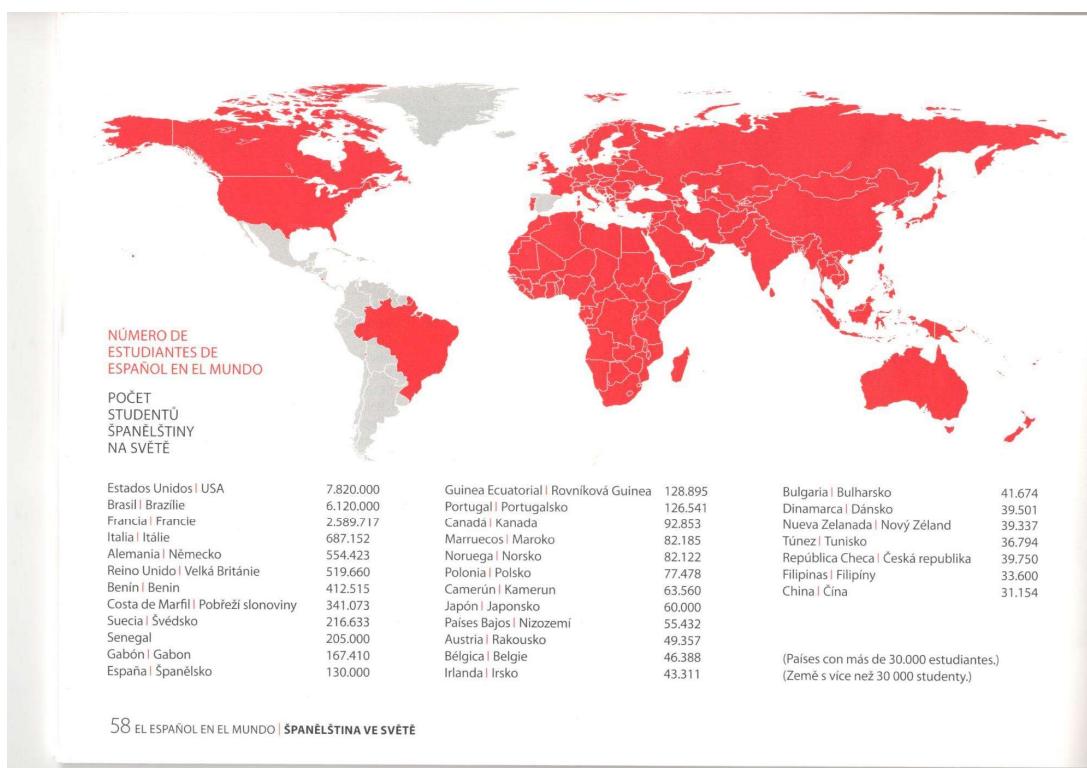
Hispanistika jako samostatný obor je nabízena na šesti českých vysokých školách (Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích, Ostravská univerzita v Ostravě, Univerzita Palackého v Olomouci, Masarykova univerzita v Brně, Technická univerzita v Liberci, Karlova univerzita v Praze) i jako jednooborové studium, ale stejně jako u dalších jazykových oborů, se doporučuje ji studovat v kombinaci s jiným oborem, například historií, právem či politologií. (Černá, 2009)

Většina fakult dnes již také nabízí navazující magisterské studium španělského jazyka, které může být zaměřeno pedagogickým i nepedagogickým směrem.

1.1 Španělština ve světě

Ve světě existuje celkem 21 španělsky mluvících zemí. Dle počtu rodilých mluvčích (od nejvyššího po nejnižší) se mezi ně řadí Mexiko, Kolumbie, Španělsko, Argentina, Peru, Venezuela, Chile, Guatemala, Ekvádor, Kuba, Bolívie, Dominikánská republika, Honduras, Paraguay, El Salvador, Nikaragua, Kostarika, Panama, Portoriko, Uruguay a Rovníková Guinea. Celkem je ve světě přes 447 tisíc rodilých mluvčích španělštiny.

Mezi země s největším počtem studentů španělského jazyka se řadí Spojené státy americké, Brazílie, Francie, Itálie, Německo, Velká Británie, Beninská republika, Pobřeží slonoviny, Švédsko, Senegal, Gabon, Španělsko, Rovníková Guinea, Portugalsko, Kanada, Maroko, Norsko, Polsko, Kamerun, Japonsko, Nizozemí, Rakousko, Belgie, Irsko, Bulharsko, Dánsko, Nový Zéland, Tunisko, Česká republika, Filipíny a Čína. Ve všech těchto zemích je více než 30 000 studentů španělštiny. (Embajada de España, 2016)

Obr. 1: Počet studentů španělštiny ve světě (Embajada de España, 2016)

2. Hispanistika v České republice

2.1 České knihovny se španělským knižním fondem

V české historii mají španělské knihy bohatou historii. Již v 16. století se v Českých zemích tiskly knihy a časopisy psané ve španělštině. Lidé zde četli nejslavnější díla španělské literatury, mnohá byla přeložena do češtiny a v českých divadlech bylo uváděno to nejlepší ze španělské tvorby. (Embajada de España, 2016)

Tato tradice se dodnes promítá v pestré škále knihoven, kde mají čeští čtenáři přístup ke španělské literatuře. Španělské knihy je možné najít v univerzitních knihovnách, školních, krajských, klášterních a šlechtických knihovnách po celé zemi. Mezi nimi je nejvýznamnější Knihovna Carlose Fuentese Institutu Cervantes v Praze. Je možné zde najít více než 20 000 svazků knih ve španělštině, katalánštině, galicijštině a baskičtině. Kromě toho slouží tato knihovna také jako informační, dokumentační a rekreační centrum pro všechny jazyky a kultury Španělska a ostatních španělsky mluvících zemí. Knihovna je zapojena do Sítě knihoven Institutu Cervantes (RBIC), jež je nejrozsáhlejší sítí španělských knihoven ve světě. Součástí knihovních fondů zde je také sbírka české literatury přeložené do španělštiny. (Embajada de España, 2016)

Školní knihovny španělské literatury jsou součástí dvojjazyčných gymnázií. Univerzitními knihovnami jsou knihovny Univerzity Karlovy v Praze (Středisko Ibero-amerických studií, Ústav románských studií, Ústav translatologie), Akademická knihovna Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (Ústav romanistiky), Univerzitní knihovna Ostravské univerzity v Ostravě (Katedra romanistiky), Knihovna Masarykovy univerzity v Brně (Ústav románských jazyků a literatur), Knihovna Univerzity Palackého v Olomouci (Katedra romanistiky) a Univerzitní knihovna Technické univerzity v Liberci (Katedra románských jazyků). (Embajada de España, 2016)

Mezi státní a krajské knihovny patří Národní archiv v Praze, Národní knihovna České republiky (Praha), Knihovna Národního muzea (Praha), Památník národního písemnictví (Praha), Moravská zemská knihovna v Brně, Studijní a vědecká knihovna Plzeňského kraje (Plzeň), Vědecká knihovna v Olomouci a Knihovna Národní galerie v Praze. (Embajada de España, 2016)

Šlechtickými knihovnami jsou Dietrichsteinská knihovna v Mikulově, Eggenberská knihovna na zámku Český Krumlov, knihovna rodu Kuenburgů na zámku v Mladé Vožici, Lobkowiczká knihovna na zámcích v Nelahozevsi a Roudnici na Labem, Nostická knihovna v Praze a knihovna knížecího rodu Windischgrätzů v Kladrubech u Stříbra. (Embajada de España, 2016)

Posledním typem knihoven jsou knihovny klášterní. Španělské knihy najdeme v Augustiniánské knihovně v Praze, Benediktinské knihovně v klášteře Rajhrad a také v Knihovně premonstrátského kláštera v Praze na Strahově. (Embajada de España, 2016)

V souvislosti se světem knih došlo v minulosti k náhodám, které na vždy propojily Českou republiku a Španělsko. Ze Španělska totiž pocházel diplomat, který v roce 965 zanechal první písemnou zmínku o Praze a název města Brna se poprvé objevil v knize, jež byla vydána ve 14. století na Pyrenejské poloostrově, konkrétně ve městě Pamplona. (Embajada de España, 2016)

2.2 Asociace

2.2.1 Instituto Cervantes

Instituto Cervantes je největší celosvětovou organizací zabývající se výukou španělštiny. Byl pojmenován po španělském spisovateli Migueli de Cervantesovi, aby připomíнал jeho život a dílo. V České republice sídlí Instituto Cervantes v Praze a činnost české pobočky slavnostně zahájil v roce 2005 tehdejší korunní princ Španělska Felipe VI. Posláním institutu je šířit kulturu španělsky mluvících zemí a podporovat výuku španělštiny. Institut pořádá přednášky, výstavy, besedy, divadelní představení, filmová promítání, zajišťuje konání zkoušek DELE, jeho součástí je knihovna, která nese jméno spisovatele Carlose Fuentese. Vstup do knihovny je bezplatný, ale výpůjčky jsou umožněny pouze držitelům čtenářských průkazů. Instituto Cervantes pořádá jazykové kurzy pro širokou veřejnost, těchto jazykových kurzů se v České republice v Institutu ročně zúčastňuje 1700 studentů. (Instituto Cervantes v Praze)

2.2.2 Asociace učitelů španělštiny (Asociación de Profesores de Español)

Asociace učitelů španělštiny (AUŠ - APE) byla registrována v roce 1992. Tato asociace sdružuje učitele španělštiny všech stupňů a typů škol a má za cíl zprostředkovávat členům informace o aktuálním děním v hispánském světě, zajišťuje jejich dovdělávání, pořádá konference, pomáhá školám, které hledají učitele španělštiny, spolupracuje s ambasádami španělsky mluvících zemí a podílí se na vydávání didaktických materiálů, každoročně vydává zpravodaj o novinkách ve výuce a studiu španělštiny. Současným prezidentem asociace je Tomáš Kupka. (Asociace učitelů španělštiny)

2.2.3 Česká Iberoamerická společnost

Česká Iberoamerická společnost (ČIS) vznikla v roce 2006 jako nástupkyně dřívější Latinskoamerické společnosti. Jedná se o nevládní neziskovou organizaci, které si klade za cíl obeznamovat českou veřejnost s kulturou, historií, ekonomikou a jinými oblastmi společenského života Latinské Ameriky, oblasti Karibiku, Španělska a Portugalska.

Společnost pořádá besedy, přednášky, společenské akce, promítání filmů, soutěže. Spolupracuje s muzei, školami a státními institucemi.

Mezi pravidelné akce pořádané ČIS patří eseistická soutěž pro studenty středních škol, seminář Latinská Amerika, který se koná na Přírodovědecké fakultě Univerzity Karlovy pod vedením RNDr. Evy Jánské, Ph.D. nebo nevětší latinskoamerické slavnosti v ČR La Fiesta. (Česká Iberoamerická společnost)

2.3 Události

2.3.1 Iberoamerická cena (*Premio Iberoamericano*)

Iberoamerická cena je soutěž vyhlašovaná každoročně již od roku 1994 velvyslanectvími iberoamerických zemí určená pro studenty vysokých škol. Spoluzakladatelem Iberoamerické ceny byl RNDr. Josef Pacák, který na myšlenku této soutěže přišel po rozhovoru s velvyslancem Kolumbie a Mexika. Událost je pořádána s cílem pomoci studentům při studiu španělštiny a portugalštiny a při rozšiřování vědomostí o historii, kultuře, ekonomii, politice Španělska, Portugalska a latinskoamerických zemí.

Přihlášení studenti zpracovávají písemné práce na téma z oblastí umění, vědy, kultury, literatury, historie, ekonomie, politiky a společnosti iberoamerických zemí. Cílem této soutěže je upevnování kulturních vazeb mezi Českou republikou a zeměmi Latinské Ameriky, karibské oblasti a Iberského poloostrova. Autoři zpracovávají práce ve španělském či portugalském jazyce. Práce vyhodnocuje odborná porota, která hodnotí obsah práce, jazykovou úroveň a originalitu. Porota je složena z vedoucích představitelů zastupitelských úřadů iberoamerických zemí a je nejvyšším orgánem Iberoamerické ceny, proti jejímu rozhodnutí není možné se odvolat. Třem nejlepším účastníkům udělí porota hodnotné finanční ceny. Ceny jsou předávány během slavnostního ceremoniálu konajícího se v prostorách Univerzity Karlovy. (Iberoamerická cena)

2.3.2 Cena Kateřiny Krausové (*Premio Kateřina Krausová*)

Cena Kateřiny Krausové byla ustanovena v roce 1993 a je udělována každoročně studentům Ústavu románských studií Filozofické fakulty Univerzity Karlovy (FF UK) za diplomovou práci z oborů španělský jazyk nebo španělsky psaná literatura. Diplomové práce hodnotí porota složená z odborníků na dané téma. Hodnoceny jsou především jazyková úroveň textu, závažnost tématu a ucelenosť pojetí. (FF UK, 2015)

O založení ceny se zasadila rodina Krausova, cena nese jméno absolventky FF UK Kateřiny Krausové, jež předčasně zemřela v roce 1991 v USA. Cena je dotována úroky, které plynou z částky 1000 USD složené rodinou Krausovou na konto pro rozvoj vysokých škol v České republice. (Cena Kateřiny Krausové)

2.4 Odborné časopisy z románského prostředí

2.4.1 Romanistica Pragensia

Romanistica Pragensia je odborný časopis, který vydává Filozofická fakulta UK – nakladatelství Karolinum. Obsah časopisu je věnován lingvistice a literatuře v románském prostředí. Publikuje studie, recenze a články psané v románských jazycích (španělština, italština, rumunština, francouzština, portugalština) a součástí článků je anglicky psaný abstrakt. Vychází jednou ročně od roku 1959, po delší časové odmlce byl obnoven XVIII.

(2009) a XIX. (2013) číslem. Výkonným redaktorem je v současné době Petr Čermák. (Romanistica Pragensia)

2.4.2 Études romanes de Brno

Jedná se o recenzovaný vědecký časopis, který uveřejňuje příspěvky týkající se románské lingvistiky a literatury. Vychází dvakrát ročně od roku 2009. Navazuje na stejnojmenné periodikum, které bylo vydáváno od roku 1965, jehož prvních devět svazků vyšlo v rámci edice Spisy Filozofické fakulty Univerzity J. E. Purkyně v Brně (v letech 1965-1977) a poté vycházelo v rámci Sborníku prací filozofické fakulty brněnské univerzity (1979-2008). Články v časopise jsou psány především v italštině, španělštině, francouzštině a portugalštině, výjimečně i v jiných románských jazycích. Časopis vydává FF Masarykovy univerzity. (Digitální knihovna FF MU v Brně)

2.4.3 Studia Romanistica

Studia Romanistica je odborný recenzovaný časopis, který vychází od roku 1995 na Ostravské univerzitě v Ostravě. Časopis je vydáván dvakrát ročně, vždy v červnu a prosinci. V časopise jsou publikovány odborné lingvistické, literární a translatologické studie z oblasti romanistiky. Články jsou psány italsky, španělsky a francouzsky, výjimečně, v případě komparativních analýz, je užito kombinace s češtinou nebo slovenštinou. (FF Ostravské univerzity)

2.4.4 Romanica Olomoucensia

V oblasti románských jazyků vydává Filozofická fakulta Ostravské univerzity časopis Romanica Olomoucensia. Časopis vychází od roku 2008 dvakrát ročně v tištěné podobě. Přijímány jsou příspěvky ve španělštině, italštině, portugalštině, francouzštině a mimořádně v nerománských jazycích, které jsou užívány v zemích románské kultury, např. v baskičtině.

2.4.5 Ibero – Americana Pragensia

Ibero – Americana Pragensia je ročenka Střediska ibero - amerických studií FF UK, kterou vydává nakladatelství Karolinum. Vychází ve španělštině a portugalštině. (Filozofická fakulta UK) Časopis byl založen roku 1967 a jednalo se o první periodikum vydávané ve španělštině ve Střední a Východní Evropě. (Šoubová, Housková, 2010, s. 25)

2.4.6 Opera Romanica

Opera Romanica je ročenka vydávaná Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích. Vychází od roku 2000, články jsou publikovány v románských jazycích. (Šoubrová, Housková, 2010, s. 26)

3. Základní a střední školy

Na území České republiky se španělština vyučuje na 251 středních a 115 základních školách. Podle údajů z roku 2016 se v České republice učilo španělsky 5000 žáků základních škol a 23 000 středoškoláků. Některé z těchto škol pěstují partnerskou spolupráci se školskými zařízeními obdobného typu ve Španělsku. Největší koncentrace středních škol, na nichž se vyučuje španělština, je v Moravskoslezském kraji (41 škol), dále ve Středočeském (22 škol) a Jihomoravském kraji (20 škol). Základních škol, které nabízejí výuku španělštiny, je nevíce v hlavním městě Praze, konkrétně 48 a v Moravskoslezském kraji (20 škol). Naopak pouze jedna základní škola nabízející výuku španělštiny je v Libereckém, Plzeňském a Karlovarském kraji. (Embajada de España, 2016)

3.1 Bilingvní gymnázia

Od roku 1990 do roku 2016 získalo české maturitní vysvědčení a zároveň španělský titul bachiller více než 30 000 žáků českých středních škol. Toto umožnilo založení česko-španělských bilingvních tříd.

V české republice existuje 6 bilingvních česko-španělských gymnázií (Gymnázium Luďka Pika v Plzni, Biskupské gymnázium České Budějovice, Gymnázium Budějovická v Praze, Gymnázium Hladnov v Ostravě, Gymnázium Čajkovského Olomouc a Klasické a španělské gymnázium v Brně). Tato gymnázia jsou zřizována v souladu s vyhláškou Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy a odpovídají tak požadavkům na fungování bilingvních gymnázií. Zájemcům o studium jsou nabízeny šestileté studijní obory s hodinovou dotací 22 hodin španělského jazyka týdně (obsahuje španělskou literaturu, fyziku, chemii, zeměpis, dějepis a matematiku ve španělštině) od třetího ročníku studia, čtyři rodilí mluvčí španělského jazyka pro jednu dvojjazyčnou školu, studenti skládají písemnou a ústní maturitní zkoušku ve španělském stylu. Španělští pedagogové jsou vybíráni španělským ministerstvem školství. Studenti, kteří odmaturovali na bilingvním gymnáziu a splnili ostatní podmínky přijetí, nemusejí na španělských státních univerzitách skládat přijímací zkoušky. (Embajada de España, 2016)

Studentům bilingvních tříd je dále nabízena řada aktivit a programů, například literární, fotografické nebo matematické soutěže, výměnné pobity nebo festivaly. Asi nejzajímavější

kulturní aktivitou, na níž se dvojjazyčná česko-španělská gymnázia podílejí, je studentské divadlo ve španělštině. Na každém z těchto gymnázií existuje studentský divadelní soubor, který se schází v průběhu celého školního roku a účastní se Celostátního a poté Mezinárodního festivalu studentského divadla ve španělštině. Celostátní kolo se koná vždy v jednom ze šesti měst, kde se jednotlivá gymnázia nacházejí, mezinárodní kolo pak putuje po sedmi zemích střední a východní Evropy. Oba tyto festivaly a studentské divadelní soubory vznikly v roce 1993. Od té doby studenti nastudovali desítky děl mnoha žánrů od nejrůznějších autorů ze Španělska a španělsky mluvících zemí. Mezinárodní festivalu se zúčastňují studenti 75 dvojjazyčných gymnázií z Bulharska (9), Slovenska (7), Maďarska (7), Polska (31), České republiky (6), Rumunska (10) a Ruska (5). Současná podoba festivalu je výsledkem dlouholeté společné práce tisíců studentů z těchto zemí a desítek jejich pedagogů. (Embajada de España, 2016)

UNIVERZITNÍ PROSTŘEDÍ

4. Univerzity a vysoké školy

4.1 Historie před rokem 1989

V období před druhou světovou válkou v Čechách neexistovaly iberoamerické studie, a to ani v podobě odborného výzkumu, ani jako univerzitní studijní obor. Počátky romanistiky jako vědního oboru se datují k vydání gramatiky *Gramática de las lenguas románicas* (autor Friedrich Diez) v letech 1836-1843. Díky tomu se španělština stala románským jazykem jasně definovaným a zasloužila si, aby se jí lidé zabývali na vědecké úrovni. Prvním univerzitním profesorem románské filologie se stal v roce 1882 Jan Urban Jarník. Tehdy však španělská filologie neexistovala jako samostatný vědní obor, spíše doplňovala studium ostatních románských jazyků. (Šoubová, Housková, 2010, s. 11)

V první polovině dvacátého století se v Praze začala objevovat díla celkově nebo částečně zaměřená na španělskou filologii. Jejich autory byli první univerzitní profesori španělské filologie či jejich žáci. Mezi nimi je třeba zmínit Maxmiliána Křepinského, který se stal mezinárodně známým a uznávaným díky svému dílu *Inflexion de le voyelles en espagnol*, které bylo později přeloženo do španělštiny a vydáno v roce 1923. Mezi další osobnosti české hispanistiky té doby se řadí i Stanislav Leyer, Josef Dvořák, Karel Rocher-Skála nebo Rudolf J. Slabý. (Šoubová, Housková, 2010, s. 12)

Po druhé světové válce se koncepce románské filologie v tehdejším Československu mění a románské filologie se stávají samostatnými studijními obory. Za počátky španělské filologie v Praze stáli Jaroslav Kuchválek a Libuše Prokopová. Tehdy bylo nejdůležitější připravit učební materiály a vytvořit slovníky, aby se znalost španělského jazyka a kultury mohla dále šířit. Výuka se však spíše než teoreticky zaměřovala na praktické užití jazyka. (Šoubová, Housková, 2010, s. 12)

Prvním specializovaným centrem se zaměřením na španělštinu se stala Univerzita Palackého v Olomouci. Profesory byli Oldřich Bělič, Oldřich Tichý, Eugen Spálený, Jaroslav Macháček a Zdeněk Plachý, jeden z prvních magistrů ze španělské filologie. V prvních letech mělo toto centrum mezi čtyřmi a deseti studenty. V roce 1958 se však profesori Tichý a Bělič

přestěhovali do Prahy a tím došlo k uzavření olomouckého centra. Díky témtu profesorům v Praze konečně došlo k otevření hispanistiky jako samostatného a kompletního studijního oboru, studium jazyka v praxi bylo doplněno o teoretickou stránku. Tehdy však vyvstalo mnoho problémů, které bylo třeba řešit. Chyběli studovaní profesoři, kteří by měli zaměření na španělskou literaturu, neexistovaly knihovny a specializované materiály. (Šoubová, Housková, 2010, s. 12)

Na konci sedesátých let minulého století se začal zájem studentů rozširovat i o poznatky z literatury a kultury Latinské Ameriky. Prvním specialistou se stal Kamil Uhlíř, člen Akademie věd (AV) v tehdejším Československu, první překladatel Borgese a Cortázara a autor manuálu o argentinské historii a literatuře. Kamil Uhlíř na Univerzitě Karlově spolupracoval také s dalším členem AV Emilem Volkem. Pro velký zájem o iberoamerickou kulturu a literaturu proběhly výměny profesorů spřátelených univerzit a na Univerzitě Karlově vzniklo Středisko ibero-amerických studií. Založení centra dalo vzniknout také první ročence zaměřené na hispanistiku ve střední a východní Evropě *Ibero-Americana Pragensia*. Zároveň s tím společně připravili hispanisté a lusisté v Praze *Diccionario de escritores de España y Portugal* (1968, reed. 1999) a *Diccionario de escritores de América Latina* (1966). (Šoubová, Housková, 2010, s. 14)

V sedesátých letech přibyla v Praze také překladatelská sekce zaměřená na španělštinu a vznikl Překladatelský institut Fakulty filozofické, na kterém až do své smrti působil Josef Dubský. (Šoubová, Housková, 2010, s. 14)

Na Univerzitě Palackého v Olomouci byl opět otevřen filologický obor zaměřený na španělštinu. Počet studentů výrazně stoupal, z původních několika jedinců na šedesát a španělská sekce tak stala nejsilnějším filologickým oborem v Olomouci. Po roce 1968 však dochází k významné změně, vlivem omezení západních vlivů téměř mizí hispánská filologie v Olomouci. V následujících letech byl obor otevřen pouze dvakrát a pro malou skupinu studentů. (Šoubová, Housková, 2010, s. 14)

Na Masarykově univerzitě v Brně tvořil španělský institut součást Institutu románských jazyků a literatur Fakulty filozofické. Tento institut byl založen v padesátých letech minulého století a prakticky od doby svého založení se potýkal s mnoha složitostmi a problémy, například s nedostatkem učebních materiálů a slovníků nebo chybějícími kontakty

s hispánským světem. I přes tyto vážné nedostatky se však mnozí profesori stali významnými a důležitými osobnostmi české hispanistiky, mezi nimi nutno zmínit Růženu Ostrou, Evu Spitzovou, Jaroslava Rosendorfského a Lubomíra Bartoše. (Šoubová, Housková, 2010, s. 15)

4.2 Změny po roce 1989

V současné době je hispanistiku a iberoamerikanistiku jako samostatný obor možné studovat na šesti místech v České republice, v Praze, Brně, Ostravě, Českých Budějovicích, Olomouci a Liberci. Navazující magisterský obor zaměřený na politologii v souvislosti s Latinskou Amerikou nabízí ještě Univerzita Hradec Králové. Každá z těchto hispánských sekcí se zaměřuje na hispanistiku v trochu jiné podobě. Například v Českých Budějovicích se mohou studenti směřovat právním směrem a směrem evropského a mezinárodního obchodu, na Karlově Univerzitě zase směrem překladu. Zároveň v České republice existuje 43 vysokých škol, které nabízejí výuku španělského jazyka studentům jiných oborů, například práva, ekonomie nebo mezinárodních vztahů. Každý rok se na českých vysokých školách učí španělsky na 8300 studentů. Díky tomu se česká hispanistika řadí mezi neproduktivnější ve střední Evropě. (Embajada de España, 2016)

Obr. 2: Studium hispanistiky na vysokých školách v České republice (Embajada de España, 2016)

Důležitou a významnou změnou po roce 1989 bylo zapojení univerzit do programu Erasmus a jiných výměnných programů, což dalo studentům možnost vycestovat do zahraničí a část studia strávit na partnerské univerzitě ve vybrané zemi. Tento krok umožnil rozvoj kontaktů s hispánskými i jinými zeměmi, každodenní kontakt s jazykem a rozvoj jazykových a komunikačních schopností, přehled o jiných kulturách a také pěstování kontaktů v cizích zemích do budoucna.

Neustále narůstá počet projektů a úmluv o spolupráci uzavíraných mezi českými a španělskými vysokými školami, což umožňuje zkvalitnění vysokoškolského studia, výzkumu a transferu technologií. Celkem 26 českých vysokých škol má uzavřeno alespoň jednu dohodu s celkem 33 univerzitami ve Španělsku. Právě díky těmto dohodám studuje každoročně přibližně 1200 španělských studentů v České republice a zhruba 900 českých vysokoškoláků využívá možnosti studovat ve Španělsku. Španělsko je pro zahraniční studenty velmi atraktivní destinací. Možnost strávit čas studia ve Španělsku využívají evropští i američtí studenti a jedná se o nejoblíbenější destinaci také pro studenty z Latinské Ameriky. Španělsko je zemí, která přijímá ročně nejvíce studentů v rámci programu Erasmus+ (asi 38 000 studentů z evropského vysokoškolského prostředí). (Embajada de España, 2016)

4.3 Změny a vývoj na jednotlivých univerzitách

4.3.1 Univerzita Karlova v Praze

Španělský jazyk je možné studovat na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (FF UK), a to na Ústavu románských studií, na Ústavu translatologie a ve Středisku iberoamerických studií.

Ústav románských studií nabízí jednooborové i dvouoborové bakalářské studium (bc.), navazující magisterské (nMgr.) i doktorské studium. V rámci bc. i nMgr. studia nabízí ústav obor Hispanistika, pro doktorské studium pak obory Románské jazyky a Románské literatury. Během studia mají studenti také možnost zapsat si jako povinný či povinně volitelný předmět katalánštinu, FF UK má lektorát, který je podporovaný andorrskou vládou.

V rámci výuky katalánštiny se pořádají také kurzy katalánské literatury nebo kulturní aktivity.

Ústav románských studíj je vydavatelem či spoluvedavatelem časopisů *Acta Universitatis Carolinae – Philologica – Romanistica Pragensia*, *Svět literatury*, *Časopis pro moderní filologii a Linguistica Pragensia*.

Na ústavu románských studií FF UK působí v současné době z významných českých hispanistů doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D., Mgr. Štěpánka Černikovská, Ph.D., prof. PhDr. Anna Housková, CSc., PhDr. Dana Kratochvílová, Ph.D., PhDr. Zuzana Krinková, Ph.D. a Mgr. Dora Poláková, Ph.D.

Ústav translatologie FF UK nabízí dvouoborové bakalářské i navazující magisterské studium. V rámci bakalářského stupně studia se jedná o obor Španělština pro mezikulturní komunikaci, v rámci navazujícího magisterského studia pak o obory Překladatelství: čeština – španělština a Tlumočnictví: čeština – španělština.

Ústav translatologie FF UK byl založen v roce 1963 a řadí se k překladatelsko-tlumočnickým školám s dlouhodobější tradicí. Ústav vznikl na popud třech významných českých lingvistů: Josefa Dubského, Ivana Poldaufa a Josefa Václava Bečky. Ústav byl původně součástí Univerzity 17. listopadu, která sídlila v Praze a Bratislavě a nesl název Institut překladatelství a tlumočnictví. V polovině 70. let univerzita zanikla, byla zrušena bratislavská část Instituta a pražská byla převedena ve formě katedry na FF UK. Tehdy se katedra stala jediným univerzitním pracovištěm zaměřeným na translatologii v celém tehdejším Československu. Na počátku 90. let byla katedra přejmenována na Ústav translatologie. (Ústav translatologie FF UK, 2016) Na ústavu translatologie vyučuje ve španělské sekci přední česká hispanistka prof. PhDr. Jana Králová, CSc.

Středisko ibero-amerických studií (SIAS) nabízí jednooborové navazující magisterské studium oboru Iberoamerikanistika a na něj navazující doktorské postgraduální studium téhož oboru. SIAS vydává jednou ročně odborné periodikum *Iberoamericana Pragensia*. Běžně vychází ve španělském jazyce a jednou za pět let také v portugalštině. Časopis *Iberoamericana Pragensia* vychází pravidelně od roku 1967 a stal se prvním časopisem

vydávaným ve španělštině a portugalštině ve střední a východní Evropě. Do ročenky přispívají čeští i zahraniční hispanisté a iberoamerikanisté.

Středisko ibero-amerických studií získalo větší samostatnost v rámci reorganizace Univerzity Karlovy po roce 1989. Byl tak vytvořen nový univerzitní studijní obor – iberoamerikanistika. (Šoubová, Housková, 2010, s. 16)

Po roce 1989 začala Filozofická fakulta UK spolupracovat s hispanisty, kteří původně působili na Akademii věd – Annou Houskovou, která se specializuje na hispanoamerickou literaturu a Miloslavem Uličným, překladatelem a odborníkem na španělskou literaturu. Později přišli také zástupci mladší hispanistické generace – lingvista Petr Čermák a Markéta Křížková, která se zaměřuje na etnologii a historii Latinské Ameriky. (Šoubová, Housková, 2010, s. 16)

4.3.2 Masarykova univerzita v Brně

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity (FF MU) a její Ústav románských jazyků a literatur nabízí bakalářské jednooborové nebo dvouoborové studium oboru Španělský jazyk a literatura, navazující magisterské obory Překladatelství španělského jazyka (jednooborové i dvouoborové), Španělský jazyk a literatura (jednooborové i dvouoborové) a Učitelství španělského jazyka a literatury pro střední školy (jednooborové i dvouoborové) a doktorské obory Románské literatury a Románské jazyky. Doktorské studium si klade za cíl připravit kvalifikovaného badatele v oblasti synchronní a diachronní lingvistiky.

Masarykova univerzita a její filozofická fakulta byly založeny v letech 1919-1921. V roce 1925 udělil tehdejší děkan FF MU Arne Novák čestný doktorát hudebnímu skladateli Leoši Janáčkovi, jelikož si ho nesmírně vážil. Janáček měl k FF MU velmi vřelý vztah, a tak se fakulta ve třicátých letech minulého století stala držitelem autorských práv Janáčkovy hudební a literární tvorby. V meziválečném období působil na fakultě také Roman Jakobson, který byl v Brně habilitován pro obor ruská filologie a v roce 1937 jmenován mimořádným profesorem. V období druhé světové války došlo vlivem událostí k významné ztrátě v řadách akademických pracovníků, kteří byli pod přímou nacistickou perzekucí. Po druhé světové válce se objevily snahy obnovit úroveň a prestiž fakulty, vzhledem k novému politickému uspořádání po roce 1948 se ovšem nejednalo o jednoduchý úkol. V šedesátých letech byl název univerzity pozměněn na Univerzitu Jana Evangelisty Purkyně v Brně, což mělo symbolizovat odklonění od starých hodnot. V druhé polovině sedmdesátých let začal na fakultě vyučovat také Jan Patočka, významný filozof a pozdější spoluzakladatel Charty 77. Při Sametové revoluci v pátek večer 17. listopadu 1989 došlo v Praze k zásahu komunistického režimu proti studentské demonstraci, na filozofické fakultě v Brně studenti vyhlásili stávku hned v pondělí ráno. Od roku 1990 už univerzita opět nese jméno T. G. Masaryka, což symbolizuje návrat k prvorepublikovým hodnotám a také možnost návratu pedagogů, kteří za minulého režimu působit nemohli. (FF Masarykovy univerzity)

Fakulta vydává časopisy *Linguistica Brunensis* a *Études romanes de Brno*. *Études romanes de Brno* je recenzovaný časopis, který vychází již od roku 1965 a uveřejňuje původní příspěvky z oblasti literární historie, lingvistiky a pomezních disciplín románských jazyků. Časopis *Linguistica Brunensis* je recenzovaný vědecký časopis vydávaný od roku

2009 a navazuje na jazykovědnou řadu Sborníku prací filozofické fakulty brněnské univerzity (SPFFBU), vydávanou od roku 1952. Časopis vychází dvakrát ročně a orientuje se na oblast obecné lingvistiky. Mezi hispanisty na ústavu románských jazyků a literatur v současnosti působí doc. PhDr. Eva Lukavská, CSc. nebo doc. Mgr. Ivo Buzek, Ph.D.

4.3.3 Univerzita Palackého v Olomouci

Katedra romanistiky filozofické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci (UPOL) nabízí jednooborové i dvouoborové bakalářské i navazující magisterské studium oboru Španělská filologie. Postgraduální doktorské studium (Ph.D.) je realizováno v oborech Románské jazyky a Románské literatury.

Studium španělské filologie je realizováno paralelně oblasti jazykovědné a literární, současně se prohlubují znalosti praktického jazyka a reálů španělsky mluvících zemí. Důraz je kladen i na historický vývoj španělštiny jako jazyka. FF UPOL nabízí svým studentům i semestrální studijní pobyt na jedné z osmi partnerských univerzit ve Španělsku v rámci programu Erasmus.

Katedra romanistiky vznikla na FF UPOL v roce 1947. V rámci této fakulty je možné v různých stupních studia studovat španělskou, italskou, francouzskou a portugalskou filologii. Po úspěšném absolvování rigorózního řízení mohou uchazeči získat titul doktor filosofie (PhDr.). Po Sametové revoluci v roce 1989 byla výrazně rozšířena sekce francouzské filologie, obnovena sekce španělské filologie a nově byla založena italská a portugalská sekce. (Katedra romanistiky UPOL) Od počátku devadesátých let minulého století docházelo k rozvoji mezinárodní spolupráce. V programu zvaném „Tempus“ (1993 – 1995) byly založené výmenné pobedy s univerzitami v Granadě, Madridu (UAM), Oviedu a Cáceres. Později, v programu Erasmus, byly položeny základy spolupráce také s univerzitou v Toledu. Od roku 1998 se rozvíjí projekt „Latinoamérica“, který umožňuje učitelům i studentům pobývat v zemích Latinské Ameriky, například v Chile, Argentině, Kolumbii nebo Brazílii. (Šoubová, Housková, 2010, s. 17)

Filozofická fakulta UPOL vydává časopis *Romanica Olomoucensia*. Tento časopis vychází pravidelně dvakrát ročně již od roku 2008. Mezi přední hispanisty, kteří na fakultě

aktuálně působí, se řadí prof. Mgr. Lic. Lenka Zajícová, Ph.D., Doc. Mgr. Enrique Gutiérrez Rubio, Ph.D. a doc. Mgr. Daniel Nemrava, Ph.D.

4.3.4 Technická univerzita v Liberci

Technická univerzita v Liberci (TUL) nabízí studium španělského jazyka na své Fakultě přírodovědně-humanitní a pedagogické. V rámci této fakulty lze studovat bakalářský studijní obor Španělský jazyk se zaměřením na vzdělávání, a to na Katedře románských jazyků. Obor je možné studovat pouze v kombinaci s jinými obory (anglický jazyk, německý jazyk, český jazyk a literatura, geografie, historie) a po uchazečích není požadována vysoká vstupní úroveň španělského jazyka, postačí nižší A1 úroveň. Navazující magisterské ani doktorské studijní obory katedra nenabízí, své studenty odkazuje na ostatní vysoké školy nabízející navazující obory v rámci hispanistiky. Studenti mají možnost využít výměnného programu Erasmus+.

Jelikož se jedná o poměrně malou katedru, nabízí se možnost užší spolupráce mezi vyučujícím a studentem v oblasti výzkumu. Výsledkem této spolupráce jsou interní grantové projekty. V jejich rámci vzniklo několik publikací a studentských prezentací ohledně sociolinguistické situace Španělska. Příkladem takového projektu může být Standardizace a legální statut minoritních jazyků Španělska, který byl řešen v roce 2009. V rámci tohoto projektu bylo zjištěno, že mezi jednotlivými jazyky jsou značné rozdíly, které jsou ovlivněny nejen historickým vývojem, ale i změnami ve Statutech jednotlivých autonomních oblastí Španělska. Nejzásadnější výsledky tohoto bádání byly prezentovány na Setkání hispanistů v Brně a na mezinárodní konferenci „El otro – lo otro - la otredad“ v Bratislavě. Na prezentacích se podílely studentky, které projekt řešily. (Katedra románských jazyků TUL)

Katedra románských jazyků vznikla v roce 2007 transformací z katedry francouzštiny a je nejmladším hispanistickým centrem v České republice. Zajišťuje výuku bakalářského studijního oboru Španělský jazyk se zaměřením na vzdělávání a poskytuje výuku francouzského jazyka pro ostatní katedry fakulty. (Katedra románských jazyků TUL) Na katedře v současné době ve španělské sekci působí doc. Miroslav Valeš a Ph.D., Mgr. Juan Sánchez, Ph.D., Mgr. Liana Hotařová a Mgr. Iva Novotná.

4.3.5 Ostravská univerzita v Ostravě

Katedra romanistiky FF Ostravské univerzity (OU) nabízí bakalářské a navazující magisterské obory týkající se hispanistiky. Bakalářskými obory jsou Španělština ve sféře podnikání (jednooborové) Španělský jazyk a literatura (pouze v kombinaci s jiným oborem) a navazující magisterské jsou Španělský jazyk a literatura (jednooborové i dvouoborové studium), Španělština pro překladatelskou praxi (jednooborové) a Učitelství španělského jazyka a literatury pro SŠ (pouze v kombinaci s dalším oborem). Kromě španělštiny je možné na katedře studovat také francouzštinu, italštinu, portugalštinu, rumunštinu nebo galicijštinu.

Ostravská univerzita, stejně tak jako ostatní, nabízí svým studentům možnost strávit část studia v zahraničí prostřednictvím výměnného studijního programu Erasmus+.

Počátek FF Ostravské univerzity se datuje do roku 1990. Tehdy děkan Pedagogické fakulty v Ostravě prof. Jaroslav Hubáček jmenoval doc. Eva Mrhačovou a prof. Lumíra Dokoupila garanty zpracování projektu Filozofické fakulty budoucí univerzity. Tento projekt nacházel inspiraci na jiných univerzitách, kladl si však za cíl zacelit mezery ve vzdělávání v českém školském systému z předchozích desetiletí. Vznikly tak dvě nové fakulty, Filozofická a Přírodovědecká. Tyto fakulty stavěly na oborech bohemistika, historie, rusistika a polonistika a doplnily je o germanistiku a anglistiku. Usilovalo se o otevření neučitelského studia uvedených oborů a probíhaly přípravy studií francouzského, španělského a latinského jazyka, dějin umění, filozofie a psychologie. V projektu bylo počítáno se šesti novými katedrami. Projekt otevření nové univerzity a současně její filozofické fakulty definitivně vyvrcholil v roce 1991. Univerzitní provoz byl v Ostravě oficiálně zahájen 28. září 1991. Od roku 1993 pořádá FF Ostravské univerzity také kurzy pro širokou veřejnost a pro učitele v rámci celoživotního vzdělávání. (Filozofická fakulta OU)

Ostravská univerzita v Ostravě vydává časopis *Studia Romanistica*.

Ve španělském oddělení katedry v současnosti působí mezi nejvýznamnějšími prof. Dr. Fernando Navarro Domínguez a Mgr. Irena Fialová, Ph.D. Významnou osobností byl i prof. PhDr. Lubomír Bartoš, který bohužel zemřel na konci roku 2017.

4.3.6 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

Studium hispanistiky v Českých Budějovicích nabízí Filozofická fakulta Jihočeské univerzity (FF JU).

Filozofická fakulta Jihočeské univerzity vznikla 1. ledna 2006. Základy této fakultě položil Historický ústav, který již existoval jako samostatné pracoviště od roku 2003. Na nově vzniklou fakultu byly převedeny obory z Historického ústavu JU a neučitelské studijní obory Katedry bohemistiky JU.

V současné době existují na FF JU Archeologický ústav, Ústav Bohemistiky, Ústav archivnictví a pomocných věd historických, Historický ústav, Ústav bohemistiky, Ústav věd o umění a kultuře, Ústav česko-německých areálových studií a germanistiky, Ústav anglistiky a Ústav romanistiky.

Studium hispanistiky nabízí Ústav romanistiky. Na tomto ústavu jsou nabízeny i obory zaměřené na italienistiku a francouzskou filologii. Ve všech těchto sekcích nabízí FF JU studium příslušného jazyka v bakalářském stupni studia jak v kombinaci s literaturou, tak zaměření na evropský a mezinárodní obchod. Ústav romanistiky FF JU nabízí k těmto oborům i navazující magisterská studia zaměřená na filologii daného jazyka a společný doktorský obor Románské jazyky, jehož výstupem je titul Ph.D.

Všechny současné romanistické programy navazují na tradici výuky francouzského a španělského jazyka, která se uskutečňovala na Pedagogické fakultě Jihočeské univerzity od roku 1991. Romanistika byla v té době na Jihočeské univerzitě pěstována na dvou katedrách (Katedra francouzského jazyka a literatury a Katedra španělského jazyka a literatury). V roce 2001 se obě katedry spojily a těžiště spočívalo v programech Učitelství španělského jazyka a Učitelství francouzského jazyka pro základní a střední školy. Po vzniku FF JU byl roku 2007 do struktury fakulty začleněn Ústav romanistiky a roku 2008 pod ní přechází z Pedagogické fakulty Katedra románských jazyků a literatur, přičemž portfolio nabízených oborů bylo rozšířeno o italienistiku. Souběžně s přechodem na FF JU proběhla i změna zaměření oborů. Ve shodě s vědecko – výzkumnou orientací fakulty byly akreditovány bakalářské neučitelské romanistické programy (obor Románské filologie, specializace Francouzský jazyk, Italský jazyk, Španělský jazyk). Akreditace byla udělena v roce 2007.

Následovaly navazující magisterské programy Francouzský jazyk, Italský jazyk a Španělský jazyk. Tyto programy byly akreditovány roku 2009. Následně, v roce 2013, získala místní románská sekce akreditaci doktorského studijního oboru Románské jazyky a stala se tak plně akreditovaným oborem.

Roku 2016 byla pro navazující magisterský obor Španělský jazyk podepsána dohoda o dvojím diplomu, a to s nejprestižnější španělskou univerzitou Universidad de Salamanca. Studenti tohoto programu mají tak možnost během dvou let navazujícího magisterského studia získat dva diplomy. Jedná se o jedinou dohodu typu Double Degree v oblasti španělské filologie v České republice. Čeští studenti dvojího diplomu v Salamance sice nemají možnost zabývat se češtinou, ale mohou ji nahradit němčinou, angličtinou nebo francouzštinou. Aby mohla dohoda optimálně fungovat, bylo za potřebí sjednotit studijní plány a upravit kreditová ohodnocení předmětů. Dopoulos se do programu zapojilo deset studentů, šest českých studentů vycestovalo do Salamanky a čtyři španělští studenti se zúčastnili výuky v Českých Budějovicích. Jeden ze španělských studentů na FF JU setrval i po skončení svých studií a působí zde jako lektor španělského jazyka. (Ferrer, 2018) Tato dohoda je založena na dlouhodobé vědecké a pedagogické spolupráci mezi oběma univerzitami. Výzkumný fundament, na němž je obor založen, je důsledně přenášen do pedagogické činnosti. Pobyt je financován z prostředků programu Erasmus+.

Vedle postupně vznikajících filologických oborů si své místo na FF JU udržují i obory učitelství románských jazyků, jejichž pozornost se přesouvá od učitelství pro 2. stupeň ZŠ k učitelství pro střední školy, které je akreditováno od roku 2009.

Studenti ústavu romanistiky mají možnost účastnit se stáží a pobytů v rámci programu Erasmus+.

4.3.7 Ostatní vysoké školy

V České republice existují rovněž dvě vysoké školy, které neposkytují výuku hispanistiky jako takové, nejsou tedy zaměřeny filologickým směrem, ale jsou významnými centry pro výuku španělského jazyka.

Vysoká škola ekonomická v Praze

Vysoká škola ekonomická v Praze (VŠE) je vysokoškolským centrem zaměřeným na výuku španělštiny, nicméně neposkytuje studium hispanistiky jako oboru. Kvalitní jazykovou vybavenost ve španělštině na úrovni C1 – C2 poskytuje studentům oboru mezinárodní obchod, diplomacie a mezinárodní ekonomické vztahy a politické vztahy.

Výuka španělštiny byla na Fakultě mezinárodních vztahů, která byla původně součástí ČVUT, zavedena po vzniku Československa, tehdy se VŠE nazývala Vysoká škola obchodní, později Vysoká škola hospodářských věd. Kromě FF UK byla tedy jedinou vysokou školou, která nabízela výuku španělštiny před 2. světovou válkou. Změny po roce 1989 přinesly VŠE, stejně jako jiným školám, možnost stáží a studijních pobytů pro učitele i studenty, nicméně ve výuce jazyků nenastaly žádné didaktické změny. (Emailová korespondence s prof. Vlastou Hlavičkovou)

Po roce 1990 vedení Katedry romanistiky (KROJ) založilo Asociaci učitelů španělštiny (prof. Vlasta Hlavičková) a Asociaci učitelů francouzštiny (Vlasák) a KROJ byla sídlem pro setkávání a metodické semináře těchto asociací. (Emailová korespondence s prof. Vlastou Hlavičkovou)

Počet studentů španělštiny na VŠE postupně stoupal a na konci 90. let minulého století dosáhl počtu 1800 studentů. Na VŠE byl zřízen lektorát španělštiny a roku 1997 se VŠE stala zkušebním místem pro jazykové zkoušky z obchodní španělštiny, stalo se tak podepsáním dohody s Obchodní komorou v Madridu. (Emailová korespondence s prof. Vlastou Hlavičkovou)

KROJ nabízí vedle španělštiny také italštinu, francouzštinu.

Odborné zaměřené KROJ je hospodářské lingvistika, lexikologie a lexikografie v oblasti románských jazyků. Významnou měrou se zaměřuje na lingvovididaktiku, a to především v oboru odborného hospodářského jazyka.

Učitelé, kteří na katedře působí, jsou členy profesních sdružení, kterými jsou Sdružení učitelů francouzštiny v ČR a Asociace učitelů španělštiny v ČR, asociace Gallica, které sdružují učitele těchto jazyků na všech typech škol v České republice.

Katedra v loňském roce, konkrétně 21. 4. 2017, uspořádala ve spolupráci s Instituto Cervantes událost „Día de España“, na které byly úspěšným studentům předány diplomy Obchodní a průmyslové komory v Madridu a poté následovala série přednášek vedených představiteli zastupitelských organizací Česka a Španělska a reprezentanty čtyř španělských univerzit. Dále měli studenti možnost navštívit dva workshopy. Celá akce proběhla ve španělštině.

Další událostí z hispánského prostředí, kterou KROJ pořádá tentokrát ve spolupráci s Filozofickou fakultou MU v Brně, jsou studentské konference o Latinské Americe, které probíhají každoročně již od roku 2012. Kromě studentů obou univerzit se konferencí účastní také hosté z ostatních škol a latinsko-američtí stážisté. Tématy diskuzí byly například kulturní dědictví u nás a v Latinské Americe, emancipace a ženské role v rodině, národní identita ve světě globalizace, vánoční a novoroční tradice, Venezuela – ropná mocnost nebo dopad olympijských her a situaci v Brazílii. Kromě těchto akcí pořádá KROJ také řadu přednášek.

Na KROJ působí například PhDr. Ludmila Mlýnková, PhDr. Olga Vilímková, Ph.D. nebo PhDr. Soňa Nacherová, Ph.D.

Univerzita Hradec Králové

V roce 2006 byl na Královéhradecké univerzitě (UHK) založen Kabinet ibero – amerických studií (KIAS). Jedná se o vědecko – vzdělávací centrum, které spadá pod Katedru politologie Fakulty humanitních studií. Vedoucí Kabinetu je doktorka Pavlína Springerová. V roce 2006 byla vydána první ročenka *KIAS Papers*. Ročenka je vydávána anglicky a obsahuje historické i politické texty související s ibero – americkým prostorem. Od školního roku 2007/2008 je možné zde studovat navazující magisterské studium oboru Politologie – Latinskoamerická studia. (Šoubová; Housková, 2010)

5. Významní čeští hispanisté

V následující části nabízíme stručné medailonky předních českých hispanistů, předem podotykáme, že se nejedná o úplný seznam, pouze o reprezentativní výčet.

5.1 Masarykova univerzita v Brně

doc. Mgr. Ivo Buzek, Ph.D. (* 1977)

Docent Buzek je český jazykovědec a hispanista. Magisterské studium absolvoval na FF Univerzity Palackého v Olomouci (ukončení v roce 2001) a na stejně univerzitě získal v roce 2004 i titul Ph.D. po úspěšném absolvování doktorského studia. V též roce se úspěšně habilitoval a získal titul doc. v oboru Lingvistika konkrétních jazyků se zaměřením na románské jazyky na FF UP v Olomouci. Tématem jeho habilitační práce byla „*Historia crítica de la lexicografía gitano-española*“. Z názvu této práce možno vyčíst, že se docent Buzek ve své práci zajímá o romismy ve španělštině, jeho se zájmu se těší i španělská lexikologie. (Databáze knih)

Mezi publikace doc. Buzka patří *La imagen del gitano en la lexicografía española* (2010), která hovoří o historii výpůjček ze španělského dialektu romštiny, tzv. caló, do evropské španělštiny a vývoji přijímání tohoto dialektu do výkladových slovníků španělštiny. (Databáze knih) Další publikací docenta Buzka je *Neología en el español actual* (2006), která je rozdělena do dvou částí. První část pojednává obecně o slovotvorných postupech, jakými jsou například kompozice, akronymie nebo derivace, druhou částí je pak španělsko-český slovník neologismů, které byly získány ze slovníků Manuela Alvara Ezquerry *Diccionario de voces de uso actual* (1994) a *Nuevo diccionario de voces de uso actual* (2003). Jednotlivé výrazy byly následně ověřeny na internetových stránkách španělských periodik. Spoluautory této publikace jsou Irena Fialová a Lubomír Bartoš. (Databáze knih)

doc. PhDr. Eva Lukavská, CSc. (*27. 10. 1950)

Česká hispanistka, literární komparatistka a vědkyně, která se zaměřuje na španělskou literaturu.

Eva Lukavská se jako překladatelka podílela na knize *Had, který se kouše do ocasu* (2008), která obsahuje padesát pět textů od čtyřiceti sedmi autorů. Jedná se o první český výbor hispanoamerických fantastických povídek. Vedle známých autorů jakými jsou Jorge Luis Borges nebo Julio Cortázar v něm figurují i méně známí autoři. Eva Lukavská je autorkou knihy „*Zázračné reálno“ a magický realismus* (2003), ve které se zabývá vývojem a původem pojmu „zázračné reálno“ a „magický realismus“. (Databáze knih)

doc. PhDr. Růžena Ostrá, CSc. (* 1932)

Docentka Růžena Ostrá patří mezi přední osobnosti české romanistiky a hispanistiky. Spolu s Evou Spitzovou a Lubomírem Bartošem stála u zrodu hispanistiky v Brně. Spíše než španělštinou se však zabývala francouzštinou a jejími překlady. V rámci družby docentka Ostrá také studovala tři semestry rumunštiny. (Librová, Polická, 2012) Studium románských jazyků a ruštiny zakončila na univerzitě v Brně a v Bukurešti. Po ukončení studií působila pět let jako překladatelka a tlumočnice na Ministerstvu zahraničních věcí v Praze a v Bruselu. Roku 1962 začala pracovat na Masarykově univerzitě v Brně na Ústavu románských jazyků a literatur. Současně publikovala práce týkající se vývoje románských jazyků a francouzské sémantiky. Na Ústavu románských jazyků a literatur MU v Brně působila až do roku 1997. Roku 1994 obdržela docentka Ostrá hlavní překladatelskou přemii za překlad románu Patricka Chamoiseaua *Solibo Ohromný*. Kromě této knihy přeložila docentka Ostrá do češtiny například také tři knihy z řady *Vznešené paní z 12. století*¹ od Georgese Duby. (Atlantis, 2018)

K problematice výuky cizích jazyků, zejména u dětí, docentka Ostrá zdůrazňuje důležitost mateřského jazyka, je tedy nutné naučit děti nejprve důkladně zvládat mateřštinu a až poté začít s ostatními jazyky. Dodává, že je potřeba s dětmi mluvit, nechat je mluvit a opravovat chyby, vést je k pečlivé výslovnosti, nechat je vyjadřovat se písemně i ústně. Podle doc. Ostré je toto jediným prostředkem, aby se děti naučily přesně myslit a vytvořily si tak nejlepší východisko pro zvládání cizích jazyků. Je samozřejmě třeba je opravovat s ohledem na

¹ Vznešené paní z 12. století I, Heloisa, Aliénor, Isolda a další. Překlad vydán roku 1997, ISBN: 80-7108-152-3

Vznešené paní z 12. století II, Památka babiček. Překlad vydán roku 1999, ISBN: 80-7108-166-3

Vznešené paní z 12. století III, Eva a kněží. Překlad vydán roku 1999, ISBN: 80-7108-167-1

významovou přesnost výraziva. (Soukupová, 2010) Ostatně písemná práce v daném jazyce byla pro doc. Ostrou stejnou metodou při výuce jejich studentů, ačkoli k tomu, aby byl tento způsob výuky efektivní, musela doc. Ostrá vynaložit mnoho sil, času a preciznosti. (Librová, Polická, 2012)

doc. PhDr. Eva Spitzová, CSc. (* 8. 2. 1931)

Docentka Eva Spitzová je česká hispanistka, která se spolu s L. Bartošem a R. Ostrou zasloužila o založení hispanistiky v Brně. K rozvoji španělské lingvistiky na FF MU přispěla svou pedagogickou, badatelskou a publikační činností.

Doc. Spitzová pokračovala po studiích na gymnáziu na FF MU, kde vystudovala obor angličtina-španělština. Následně, v letech 1955 – 1961, pracovala na Ministerstvu zahraničních věcí v Praze a na československém zastupitelském úřadu v Mexiku jako překladatelka a tlumočnice. Roku 1966 získala titul PhDr. v oboru španělská jazykověda, roku 1972 byla jmenována kandidátkou filologických věd v oboru románské jazyky a v roce 1982 docentkou pro obor španělská jazykověda. V letech 1961 – 1996 působila na FF MU v Brně. Od roku 1996 je doc. Spitzová v důchodu a věnuje se překladatelské činnosti. (Stehlík, 2011)

Ke studiu španělštiny se doc. Spitzová dostala vlastně náhodou, když byla v posledním ročníku na jazykové škole. Španělinářů bylo tehdy velmi málo. Tehdy nebylo v žádném případě možné vycestovat z Československa do frankistického Španělska, v úvahu tak připadala pouze Latinská Amerika, přesto se Eva Spitzová rozhodla zapsat si na univerzitě studijní kombinaci angličtina – španělština, s tím, že angličtinu měla jako hlavní obor. Ve stejném ročníku studovala s doc. Spitzovou i doc. Ostrá, která měla ovšem jako hlavní obor francouzštinu. Podle slov doc. Spitzové začíná v Čechách hispanistika jako plnohodnotný obor roku 1950. Tehdy byli ovšem na MU v Brně pouze dva kantoři na španělštinu, docent Rosendorfský a paní Parga (Carmen Parga Parada) jako externí lektorka španělštiny. Díky tzv. numerus clausus (určitému počtu studentů předepsanému pro každý obor Ministerstvem školství) bylo přijímáno ke studiu španělštiny každoročně pouze 3-5 uchazečů. (Stehlík, 2011)

První zaměstnání doc. Spitzové bylo na Ministerstvu zahraničních věcí v Praze. Byla vyslána jako zaměstnankyně velvyslanectví do Mexika. Vzhledem k tomu, že neměla dobrý kádrový profil, byl nakonec její pobyt zkrácen z plánovaných tří let na rok a půl. Po návratu do Prahy měla ovšem mnoho nabídek na tlumočení. Mimo fakultu strávila celkem sedm let, roku 1961 se vrátila zpět. Nejprve působila na katedře jazyků (na romanistiku ji nepřijali, jelikož nebyla členkou komunistické strany), po třech letech byla převedena na vytouženou katedru romanistiky. Zde převzala od Lubomíra Bartoše předměty morfologie a syntax. Roku 1963 nastoupila na katedru také Růžena Ostrá, jenž se ujala vyučování předmětu historická mluvnice španělštiny. Studium hispanistiky se v té době rozdělovalo do třech částí, kterými byly literatura, jazykověda a lektorská cvičení. O několik let později zavedla doc. Spitzová také předmět překladatelství a tlumočnictví, ve kterém čerpala ze svých zkušeností v oboru. (Stehlík, 2011)

Co se týče styků se španělskými univerzitami nebo katedrami, neexistovala do smrti F. Franca r. 1975 žádná vazba. O tři roky později bylo vypsáno první stipendium pro učitele, které získala právě doc. Spitzová. Během pobytu žila velmi skromně, jelikož byl rozpočet stipendia značně omezen. Během tohoto stipendijního pobytu strávila docentka Spitzová několik měsíců v Madridu, Oviedu a Barceloně. O několik let později se doc. Spitzové podařilo v průběhu kongresu romanistů v Itálii navázat za brněnskou katedru kontakt s univerzitou v Zaragoze, psal se rok 1973. (Stehlík, 2011)

Z bibliografie doc. Spitzové jmenuje *Sintaxis de la lengua española* (1994) a *Semántica española* (1996).

5.2 Univerzita Palackého v Olomouci

prof. PhDr. Oldřich Bělič, DrSc. (* 9. 6. 1920 - † 13. 6. 2002)

Profesor Bělič byl český hispanista, překladatel ze španělštiny, literární vědec a vysokoškolský profesor. Vystudoval románskou a slovanskou filologii na Filozofické fakultě Masarykovy univerzity v Brně (1939 – 1947). Po ukončení studií roku 1947 pracoval jako profesor na Slovanském gymnáziu. Ve stejném roce se stal lektorem na FF Univerzity Palackého v Olomouci, kde pracoval do roku 1950. Následující čtyři roky byl odborným asistentem na FF UP v Olomouci. Od roku 1954 byl docentem na Vysoké škole pedagogické

v Olomouci a poté se přesunul do Prahy, kde od roku 1958 působil jako docent na Katedře romanistiky FF UK. Roku 1963 byl jmenován profesorem. V letech 1968 – 1969 byl vedoucím Katedry romanistiky na FF UK. (Databáze překladů, 2010)

Ve své práci se zabýval dějinami klasické i moderní španělské literatury a dějinami literatur Latinské Ameriky. Mezi jeho díla se řadí *Stručné dějiny chilské literatury* (1980) nebo *Stručné dějiny španělského dramatu* (1977). V centru jeho zájmu ovšem stálo dílo M. de Cervantese a pikarestní román jako žánr. K těmto tématům napsal knihy *Cervantesův Don Quijote, jeho smysl a význam* (1955) a *Španělský pikarestní román a realismus* (1963). Věnoval se rovněž španělskému verši a strukturální analýze textů – díla *En busca del verso español* (1975) a *Análisis estructural de textos hispanos* (1969).

Kromě prací, jež byly vydány knižně, publikoval vědecké statě, popularizační články a recenze v odborných časopisech a tisku. Podílel se na vybudování české hispanistiky.

Profesor Bělič přeložil do češtiny knihu Juana Chabáse *Dějiny španělské literatury*². Kniha hodnotí a vykládá z marxistického hlediska vývoj španělského písemnictví. Důkladně informuje o spisech významných básníků, prozaiků a dramatiků a zároveň podává přehled literárních proudů po druhé světové válce. V tehdejším Československu byla vydána přeložená verze roku 1960 v nákladu 1500 výtisků. (Databáze překladů, 2010)

5.3 Ostravská univerzita v Ostravě

prof. PhDr. Lubomír Bartoš, CSc. (* 21. 2. 1932 – † 27. 11. 2017)

Český vysokoškolský učitel, fonetik a hispanista. Odborně se zabýval španělskou jazykovědou. Vystudoval Filozofickou fakultu Masarykovy univerzity – francouzštinu a španělštinu. Ke studiu těchto jazyků si přidal ještě rumunštinu, ke které ho přivedl docent Beneš. Své studium částečně doplnil o fonetiku, byl studentem prof. PhDr. Emanuela Šramka (fonetik) a prof. PhDr. Karla Ohnesorga, DrSc. (fonetik a romanista). Profesor Ohnesorg inspiroval L. Bartoše, aby se začal zabývat oblastí dětské řeči. Tato disciplína obnášela logopedické kurzy, které realizoval prof. Bartoš po celé Moravě i na Slovensku. Kromě toho začal L. Bartoš vyučovat i na JAMU, kde vedl i kurzy nápravy řeči pro posluchače. (Stehlík,

² Vydáno v kubánském exilu roku 1953

2012) Jeho dalšími profesory byli tehdejší romanisté prof. PhDr. Otakar Novák, CSc. nebo doc. PhDr. Josef Rosendorfský, CSc. V roce 1965 získal titul kandidáta věd, o čtyři roky později se úspěšně habilitoval a v roce 1991 byl jmenován profesorem oboru románské jazykovědy. (Bartoš, 2017)

V počátcích své profesní dráhy působil na Masarykově univerzitě v Brně. V roce 1956 nastoupil na místo asistenta na katedře romanistiky. Do též generace hispanistů spadají ještě doc. Eva Spitzová a doc. Růžena Ostrá. Všichni tito hispanisté vystudovali španělštinu v první polovině padesátých let a pozdvihli tuto původně „třetí“, fakultativní disciplínu na vysokou úroveň, která byla srovnatelná s kvalitou ostatních romanistických oborů vyučovaných na Masarykově univerzitě, jakými byly francouzština a italština. (Stehlík, 2012)

Na Ostravskou univerzitu přešel roku 1995 a během svého působení se zasadil o založení studia učitelství španělského jazyka a literatury, v rámci kterého přednášel. Celoživotně se zabýval také americkou španělštinou. (Mlčoch, 2017)

V průběhu života strávil profesor Bartoš mnoho času na studijních a pracovních pobyttech. V letech 1972 – 1976 pracoval jako lektor češtiny na Univerzitě v Aix-en-Provence, pobyt v Chile realizoval v letech 1964 – 1965, ve Španělsku v letech 1985 a 1988, v Nikaragui v roce 1985 a na Kubě v letech 1961 a 1989. Pobytu na Kubě se poprvé zúčastnil pouhé dva roky po Castrovi revoluci a pracoval zde v překladatelském středisku a jako tlumočník ministrů a ostatních delegací, které sem z tehdejšího Československa přijížděly. Osobně se setkal s Castrem i Che Guevarou, ke kterému měl podle svých slov blíže než k Castrovi. Vypravil se tak za Che Guevarou i do bolivijských And, kde ho již nezastihl, jelikož byl Che mezikátem popraven. Na Kubě přišel prof. Bartoš poprvé do kontaktu s americkou španělštinou a zjistil, že je totálně odlišná od té evropské, a to zejména po stránce lexikální. Jak sám prof. Bartoš řekl, diverzifikace lexika v jednotlivých zemích Latinské Ameriky je obrovská, středem jeho zájmu se tak staly neologismy a jejich tvoření a vznik v různých zemích. Popisoval, do jakých nesnází se dostal, když v prvních měsících svého pobytu na Kubě téměř nerozuměl, z toho vyplývá, že i fonetické odlišnosti jsou velmi znatelné, a jaký problém byl pojmenovat určitou věc, jelikož i obyčejný výraz jako banán nebo zapalovač má mnoho

různých názvů, které se odlišují například podle způsobu použití daného předmětu. (Stehlík, 2012)

V začátcích působení profesora Bartoše se odborné knihy sháněly velmi těžko, nicméně bylo možné je získat například výměnou. Týdně přicházelo několik časopisů a novin, například *Cuba Libre*, díky tomu bylo možné udržet kontakt s jazykem. (Stehlík, 2012)

Profesor Bartoš dokázal zaujmout své studenty především poutavým vypravováním a historkami z cest. Snažil se studenty vést k samostatnému myšlení a poznání, že definice uvedené v knihách jsou jen velmi nedokonalým popisem komplexního a dynamického systému, jakým španělština je. (Stehlík, 2012)

Mezi jeho díla patří *Úvod do fonetiky, fonologie a pravopisu španělštiny* (1999) a *Základy obecné a španělské fonetiky a fonologie* (2010), jenž je přepracovanou verzí první knihy. Z ostatních děl jmenuji *Syntax španělštiny. Sintaxis española* (2007), *Fraseología española* (2009) a *Americká španělština. El español en América* (2007).

5.4 Univerzita Karlova v Praze

PhDr. Simona Binková, CSc. (* 20. 8. 1957)

Česká historička specializující se na iberoamerikanistiku. Věnuje se překladatelství a je vedoucí redaktorkou ročenky *Iberoamericana Pragensia*. Od roku 1991 pracuje na SIAS FF UK v Praze. Zabývá se koloniální historií Latinské Ameriky a dějinami Španělska, Portugalska a Brazílie a vztahy těchto zemí s Českými zeměmi v 17. a 18. století. (Binková, 2017) Simona Binková vystudovala hispanistiku a luso-brazilianistiku na FF UK. Jejími díly jsou například *77 zajímavostí z Mexika* (1988) nebo *Čas zámořských objevů* (2008).

doc. PhDr. Petr Čermák, Ph.D. (* 11. 9. 1968)

Petr Čermák vystudoval hispanistiku a bohemistiku na FF UK, zde také od roku 1995 působí jako pedagog. Roku 2010 byl jmenován docentem a o rok později se stal ředitelem Ústavu románských studií FF UK. Ve své práci se soustředí na synchronní studium španělštiny, především na její syntax a morfologii. (Filozofická fakulta UK, 2013)

Spolu se svým kolegou a učitelem Bohumilem Zavadilem je autorem monografie *Mluvnice současné španělštiny. Lingvisticky interpretační přístup* (2010) a je autorem nebo spoluautorem mnoha vysokoškolských učebnic španělské syntaxe a fonetiky. (Filozofická fakulta UK, 2013)

Při svém bádání vychází důsledně z jazykových korpusů a sám je koordinátorem česko – španělské sekce paralelního korpusu InterCorp, který je vytvářen na FF UK. Ve svém výzkumu se zaměřuje také na dějiny lingvistiky, zejména Pražského lingvistického kroužku, je spoluautorem rozsáhlé monografie *Pražský lingvistický kroužek v dokumentech* (2012). (Filozofická fakulta UK, 2013) Docent Petr Čermák je mimo jiné i zahraničním členem Španělské královské akademie (RAE).

PhDr. Josef Dubský DrSc. (* 7. 2. 1917 – † 27. 2. 1996)

Josef Dubský byl a je nejuznávanějším českým filologem v oboru španělského jazyka a hospodářské lingvistiky. (Hlavičková, Vlasák, 1996-67, s. 29-30)

Maturitu složil na chlapeckém gymnáziu v Nice. Svá další studia oboru čeština – francouzština na FF UK musel nicméně přerušit, a to z důvodu uzavření vysokých škol za německé okupace. V roce 1939 začal vyučovat na Jazykové škole v Praze a obchodních akademích v Praze a Chrudimi. V roce 1946 po úspěšné obhajobě dizertační práce obdržel titul PhDr., zároveň již od roku 1945 vyučoval na Vysoké škole ekonomické v Praze. Roku 1964 se stal docentem a po obhajobě habilitační práce byl jmenován doktorem filologických věd. (Mlejnková, 2017, s. 21)

V průběhu svého života působil také na Masarykově univerzitě v Brně a na Univerzitě 17. listopadu v Praze. Roku 1974 začal vyučovat na Univerzitě Karlově v Praze. Zde se zabýval lexikologií, stylistikou a překladem odborného, právního a ekonomického textu.

Často také pobýval v zahraničí. Přednášel na Filozofické fakultě univerzity v Santiago de Cuba nebo na Universidad Autonoma v Madridu. (Mlejnková, 2017, s. 22)

Stěžejním dílem Dubského tvorby je *Velký španělsko – český slovník*, který je výjimečný tím, že se do něj Dubský snažil vpravit neologismy, americké výrazy a pokrýt veškeré stylové vrstvy jazyka. (Mlejnková, 2017, s. 22) Česko – španělská verze tohoto slovníku vyšla až po

autorově smrti. Kromě tohoto díla pracoval Josef Dubský i na slovnících česko – francouzských.

Josef Dubský je jedním z nejvýznamnějších autorů učebnic španělského a francouzského jazyka u nás. Psal především učebnice zaměřené na praktický a obchodní jazyk.

Ve stylistických témaech své tvorby se odrážel od konceprtů Pražského lingvistického kroužku, které aplikoval na španělský jazyk. Ústředním bodem jeho zájmu byly stylistické rysy ekonomického jazyka jako nominální sloh a stupně nominalizace, dále odborná terminologie a odborné vyjadřování na rovině gramatické. Srovnával funkční styl odborného francouzského a španělského jazyka. (Mlejková, 2017, s. 22 - 23)

Roku 1992 Josefa Dubského jmenoval španělský král Juan Carlos Komturem řádu Isabely Katolické.³

doc. PhDr. Josef Forbelský (* 19. 12. 1930)

Český vysokoškolský pedagog, překladatel a lingvista. V překladech se věnoval například dílům G. G. Marquéze, Miguela de Cervantes y Saavedra, Baltasara Graciána a Jorge Luis Borgese.

Vystudoval češtinu a španělštinu na FF UK, svou kvalifikaci následně rozšířil ještě o francouzštinu. Jeho vysokoškolská studia probíhala v době, kdy již byla filozofická fakulta přejmenována na filologickou a nebylo možné jako hlavní obory studovat dva západní jazyky, navíc nebylo možné zemi, jejíž kulturu a jazyk studenti poznávali ve výuce, navštívit. Roku 1973 získal titul PhDr. a v roce 1991 se úspěšně habilitoval. (Josef Forbelský, 2017)

Josef Forbelský působil během svého života jako učitel španělštiny na jedenáctiletce, na Střední ekonomické škole v pražské Resslově ulici, na Institutu překladatelství a tlumočnictví na Vysoké škole ekonomické v Praze. Po pádu komunistického režimu roku 1989 se mohl Josef Forbelský ocitnout tam, kam celý život svou prací směřoval - v Ústavu románských studií FF UK jako docent španělské literatury.

³ Řád Isabely Katolické je španělský civilní řád udělovaný za zásluhy o stát. Mezi držiteli tohoto vyznamenání jsou nejen Španělé, ale i cizinci. (https://cs.wikipedia.org/wiki/%C5%98%C3%A1d_Isabely_Katolick%C3%A9)

Josef Forbelský je oceněný Řádem Isabely Katolické, který je udělován španělským králem. Docent Forbelský je také spoluautorem knih *Dějiny španělské literatury* a *Slovník spisovatelů Španělska a Portugalska* a sám je autorem díla *Španělská literatura 20. století*. (Marešová, 2014)

prof. PhDr. Anna Housková, CSc. (* 22. 10. 1948)

Anna Housková je dcerou významné české fotografky Olgy Houskové. Anna Housková vystudovala obor španělština – čeština na FF UK. Za práci o románu G. G. Márquezze získala titul PhDr., v roce 1997 získala docenturu a roku 2005 pak profesuru. (Housková, 2017)

V letech 1990 – 1993 vedla oddělení světové literatury Ústavu pro českou a světovou literaturu Akademie věd. Od roku 1993 přednáší na FF UK na Ústavu románských studií. Je redaktorkou časopisů *Svět literatury* a *Litteraria Pragensia*. (Housková, 2017)

V počátcích své pracovní dráhy se věnovala překladu divadelních her a filmů pro dabing. Ve své práci se zabývá především díly Jorge Luise Borgese, G. G. Márquezze nebo Alejo Carpentiera. Jako autorka se podílela na *Slovníku světových literárních děl* nebo *Slovníku spisovatelů Latinské Ameriky*. (Housková, 2017)

PhDr. Anežka Charvátová (*19. 3. 1965)

Anežka Charvátová je česká hispanistka, romanistka a překladatelka ze španělštiny, italštiny a francouzštiny. (Charvátová, 2017)

Doktorka Charvátová vystudovala FF UK obor španělština – francouzština. Roku 1989 získala doktorát z filosofie. Své vzdělání rozšířila následně ještě studiem italštiny. Profesně se venuje práci v nakladatelstvích, překládání a tlumočení, propagaci románských knih, píše recenze na španělskou literaturu a je externí vyučující na FF UK. (Charvátová, 2017) Mezi díla, která přeložila ze španělštiny, se řadí *Vypravěč*⁴ nebo *Než se setmí*⁵.

⁴ Ze španělského originálu *El Hacedor*, Mario Vargas Llosa, vydáno roku 2003 v Praze, Nakladatelství Mladá fronta

⁵ Ze španělského originálu *Antes que anochezca*, Reinaldo Arenas, vydáno roku 1994 v Praze, nakladatelství Český spisovatel

prof. PhDr. Jana Králová, CSc. (* 9. 4. 1950)

Jana Králová vystudovala FF UK, obor španělština – čeština. Titul PhDr. v oboru románské jazyky získala roku 1975. Roku 1984 pak získala titul CSc. V oboru románské jazyky byla o šest let později jmenována docentkou pro obor španělský jazyk. V roce 2003 se habilitovala pro obor Španělský jazyk a srovnávací románská jazykověda. Roku 2005 pak byla na Univerzitě Palackého v Olomouci jmenována profesorkou pro obor Románské jazyky. (Ústav translatologie FF UK, 2014)

Od roku 1974 až dosud pracuje na Ústavu translatologie⁶ FF UK v Praze. V letech 2009 – 2013 pracovala také na Filozofické fakultě Jihočeské univerzity, kde vyučovala kontrastivní lingvistiku, odborný překlad, teorii překladu a vedla bakalářské, diplomové a dizertační práce. V minulosti, konkrétně mezi lety 2003 a 2008, byla proděkanou FF UK. Od roku 2001 do roku 2003 působila jako členka komise Akademického senátu FF UK. Jana Králová je dále členkou komise pro SZZK na FIM – UHK v Hradci Králové a na TUL v Liberci a působí také jako překladatelka a tlumočnice. (Ústav translatologie FF UK, 2014)

Odbornými monografiemi Jany Králové jsou například *Ventidós caras de la comunicación intercultural* (2011) a *Possibilities and Boundaries for Intercultural Communication* (2012).

prof. PhDr. Josef Opatrný, CSc. (* 19. 11. 1945)

Profesor Opatrný působí od roku 1990 jako ředitel Střediska ibero – amerických studií na FF UK. Je historikem a iberoamerikanistou.

Po maturitě na SVVŠ v Rakovníku vystudoval na FF UK obor historie – čeština. Roku 1991 se habilitoval a o čtyři roky později se stal profesorem obecných dějin. Jeho specializací jsou novověké dějiny Latinské Ameriky, především Kuby a také dějiny Spojených států amerických. V letech 1996-99 byl viceprezidentem Asociace evropských historiků-latinoamerikanistů. Kromě SIAS přednášel také na Metropolitní univerzitě Praha a je členem několika edičních rad odborných periodik u nás i v zahraničí. Absolvoval řadu přednáškových pobytů na univerzitách v Mexiku, Francii, Polsku a zejména ve Španělsku,

⁶ Dříve Katedra překladatelství a tlumočnictví

kde byl také v roce 2003 oceněn řádem Isabely Kastilské. V roce 2008 získal také španělský řád za občanské zásluhy v česko-španělské spolupráci. (Opatrný, 2017)

Mezi jeho knižními publikacemi nutno zmínit například *88 zajímavostí z Kuby. Pro čtenáře od 12 let* (1983), *Poslední indiánské války* (1990) a několik publikací z řady Stručná historie států - *Mexiko* (2003), *Panama* (2004), *Kuba* (2002), *USA* (2003).

prof. PhDr. Bohumil Zavadil, CSc. (*14. 2. 1940)

Profesor Bohumil Zavadil je český vysokoškolský učitel se zaměřením na romanistiku. Vyučuje na FF UK. Mimo jiné je odborníkem na baskičtinu. Je znalcem nejen lingvistiky románských jazyků, ale i obecné lingvistiky a pokračovatelem pražské lingvistické školy. Z její strukturální metody vychází při zkoumání španělského jazyka, jak v rovině synchronní, tak diachronní. (Zavadil, 2017)

Bohumil Zavadil vystudoval v letech 1958 – 1964 španělštinu a italštinu na FF UK. Zde rovněž vyučuje již od ukončení svých vysokoškolských studií a v roce 1990 zde také obhájil svou kandidátskou práci, kterou mu nebylo umožněno předložit již v roce 1977. V tomtéž roce se úspěšně habilitoval a roku 2005 byl jmenován profesorem v oboru románské lingvistiky. (Zavadil, 2017)

Ústředním dílem Zavadilovy tvorby je dvoudílná monografie *Vývoj španělského jazyka I* (1998) a *Vývoj španělského jazyka II* (2004). Kromě toho se Bohumil Zavadil dlouhodobě soustředil ve svém zkoumání lingvistiky španělštiny také na syntax, v této kategorii vyšla španělsky psaná monografie *Sintaxis del español actual* (2008). Celkovou synchronní koncepci španělského jazyka shrnul Zavadil v knize *Mluvnice současné španělštiny. Lingvisticky interpretační přístup* (2010). Spoluautorem posledních dvou zmíněných prací je docent Petr Čermák. (Filozofická fakulta UK, 2011)

Profesor Zavadil působil během své profesní kariéry dlouhodoběji na Kubě a v Chile, přednášel v Polsku a Německu a poslední dvě desetiletí přednáší nejčastěji ve Španělsku. Na FF UK školí Bohumil Zavadil specialisty v rámci doktorského studia na pět různých románských jazyků. Doktorské studium tak v jeho práci zaujímá důležité místo. Profesor Zavadil je dále členem oborové rady doktorského studia na univerzitách v Brně a Olomouci a účastní se habilitačních řízení. (Filozofická fakulta UK, 2011)

Prof. Zavadil je předsedou redakční rady ročenky *Romanistica Pragensia*, člen redakční rady ročenky *Écho des études romanistiques*, člen Kruhu moderních filologů, Pražského lingvistického kroužku, Jazykovědného sdružení ČR, předseda Česko-baskické společnosti (Eusko-Txekiar Elkarte). (Filozofická fakulta UK, 2011)

5.5 Vysoká škola ekonomická v Praze

doc. PhDr. Vlasta Hlavičková, CSc.

Docentka Vlasta Hlavičková je absolventkou FF UK v oboru španělština, čeština a italština. Působí na Vysoké škole ekonomické v Praze a zabývá se odborným ekonomickým jazykem. Jakou autorka nebo spoluautorka se podílela na několika slovnících (např. *Hospodářský slovník španělsko – český a česko – španělský*) a vysokoškolských učebnicích. Ve své práci usiluje o uznání odborného jazyka jako samostatné vědní disciplíny. Spolupracuje s mnoha významnými orgány i mimo VŠE, například se společností CERMAT na tvorbě státní maturity ze španělštiny, byla členkou Poradního sboru ministra školství pro výuku cizích jazyků, předsedkyní Komise pro studium jazyků na VŠ nefilologického zaměření v rámci Rady vysokých škol a zabývá se tvorbou osnov pro výuku španělského jazyka na základních školách. V prosinci roku 2006 se stala doc. Hlavičková držitelkou Řádu Isabely Katolické a je tak první nositelkou tohoto řádu v historii VŠE. (Machková, 2006)

PhDr. Olga Macíková

Doktorka Macíková se profesně specializuje především na výuku odborného jazyka. Dlouhodobě pobývala na Kubě, ve Španělsku, v Bolívii nebo ve Venezuele a získala odborné zkušenosti z oblasti hovorového i odborného španělského jazyka, díky tomu se jí podařilo shromáždit velké množství materiálu, který zužitkovala při psaní učebnic. Spolu s Ludmilou Mlýnkovou je spoluautorkou učebnic *Nová obchodní španělština* (2015), *Učebnice současné španělštiny 1. a 2. díl* (2009 a 2007) nebo *Velká španělská gramatika* (2014). (Československá bibliografická databáze)

5.6 Technická univerzita v Liberci

doc. Miroslav Valeš, Ph.D. (* 1968)

Magisterské studium oboru Španělská a anglická filologie absolvoval docent Valeš v letech 1990 – 1996 na FF Univerzity Palackého v Olomouci. Na stejné univerzitě poté pokračoval doktorandským studiem oboru Románské jazyk – Španělská filologie (1997 – 2002) a v roce 2011 se zde také úspěšně habilitoval v oboru Lingvistika konkrétních jazyků se zaměřením na Románské jazyky.

V letech 1996 – 2008 pracoval jako odborný asistent na Katedře cizích jazyků Hospodářské fakulty Technické univerzity v Liberci. Od roku 2007 až dosud je zaměstnaný jako vedoucí Katedry románských jazyků na Fakultě přírodovědně – humanitní a pedagogické TUL, zde se zabývá například výukou předmětů fonetika, španělské reálie, latinskoamerické reálie a syntax.

Během své kariéry absolvoval výzkumné pobyt v Ekvádoru (Macas), na Fulbright Visiting Scholar Program – University of Colorado at Boulder v USA nebo ve Španělsku, konkrétně na Universidad de Granada, Facultad de Letras.

Docent Valeš je členem recenzních kolegií časopisů *Studia Romanistica* (Ostravská univerzita) a *Romanistica Olomoucensia* (Univerzita Palackého v Olomouci). Kromě expertní znalosti španělštiny a angličtiny hovoří i německy, rusky, polsky a disponuje elementární znalostí suárštiny⁷. (CV docenta Valeše)

Mgr. Liana Hotařová (* 1975)

Liana Hotařová vystudovala v letech 1997 – 2004 magisterské studium oboru Španělská filologie na FF Univerzity Palackého v Olomouci. Od roku 2008 studuje doktorandské studium oboru Románské jazyky – Španělská filologie na Univerzitě Palackého v Olomouci. Od roku 2007 působí jako odborný asistent na Katedře románských jazyků na Fakultě přírodovědně – humanitní a pedagogické na TUL, kde vyučuje španělskou filologii. Absolvovala odborné pobyt na Universidad de Granada ve Španělsku (1998), Universidad

⁷ Suárština je jedním z úředních jazyků v Ekvádoru (Zdroj: <https://cs.wikipedia.org/wiki/Ekv%C3%A1idor>)

de Florianopolis v Brazílii (2002) a Universitat de les Illes Belears ve Španělsku (2012). Kromě španělštiny ovládá portugalštinu, angličtinu a italštinu.

Jejím odborným zaměřením jsou sociolingvisika, jazyky a dialekty Španělska a katalánština a španělština. Na TUL vyučuje předměty lingvistický seminář, morfologie, praktická jazyková cvičení a morfológická analýza textu. (CV Mgr. Liany Hotařové)

Mgr. Iva Novotná

Iva Novotná získala magisterský titul roku 2012 po úspěšném ukončení magisterského studia oboru Španělská a portugalská filologie na FF Univerzity Palackého v Olomouci. Od roku 2013 až dosud studuje doktorské studium oboru Románské jazyky na FF UP v Olomouci. V roce 2012 začala působit na Katedře románských jazyků Fakulty přírodovědně – humanitní a pedagogické TUL v Liberci jako odborný asistent. Zde se zabývá výukou španělské filologie. Absolvovala stáže a výzkumné pobytu na Universidad de Oviedo ve Španělsku (2007 a 2014), Universidad de Lisboa v Portugalsku (2008) a na Universidad de Extremadura ve Španělsku (2011).

Magistra Novotná disponuje expertní znalostí španělštiny a portugalštiny a komunikační znalostí angličtiny. Ve své práci se zaměřuje na sociolingvistiku, románské jazyky a jazykovou normu. Vyučuje předměty lexikologie a sémantika, didaktika španělského jazyka, lingvistický seminář nebo poslechová cvičení. (CV Mgr. Ivy Novotné)

5.7 Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích

doc. Mgr. Miroslava Aurová, Ph.D. (* 1. 3. 1975)

Docentka Aurová vystudovala v letech 1993 – 1999 magisterské studium Učitelství pro střední školy: španělština – latina, poté absolvovala roční studium na Universidad de Salamanca, obor Filología Hispánica y Clásica a v letech 2000 – 2005 studovala postgraduální studium oboru Obecná lingvistika – typologie na FF UK v Praze. Toto studium zakončila dizertační prací na téma *Non-nominative structures in Latin and Spanish* pod vedením PhDr. Bohumila Palka, DrSC., kterou obhájila 27. 1. 2005 a byl jí udělen titul Ph.D. Získala aprobatu na předměty filozofie, sémantika, dějiny lingvistiky, formální lingvistika a romanistika. V roce 2018 se úspěšně habilitovala.

Během své praxe vyučovala latinu na Česko – anglickém gymnáziu v Českých Budějovicích a na Českém reálném gymnáziu v Českých Budějovicích, pracovala jako lektorka španělštiny na Jazykové škole Educo v Českých Budějovicích a na Biologické fakultě JU v Českých Budějovicích. V letech 1998 – 2001 pracovala jako asistentka na Katedře latiny na PF JU v Č. Budějovicích. Od roku 2002 je odbornou asistentkou na FF JU.

Absolvovala například kurzy Nové trendy ve výuce španělštiny (1996, PF JU v Č. Budějovicích), Autonomie žáka, Evropské jazykové portfolio (2002, MŠMT, Praha), Hodnotitel ústního a písemného projevu pro novu maturitu ze španělštiny (2009, Cermat, Louny/Praha), Lektorování a tutorování pro on-line studium (2009, Cermat, Jihlava/ Praha), Hodnotitel ústního a písemného projevu pro novou státní maturitu (2011, Cermat, Praha) a Moderní přístupy ve výuce jazyků (4. března 2017, FF UK v Praze).

Od roku 2008 spolupracuje docentka Aurová se společností CERMAT na tvorbě úloh ke státní maturitě ze španělštiny, od roku 2009 je tutořem/lektorem pro hodnotitele ústního a písemného projevu za španělštiny u nové státní maturity a sama je certifikovaným hodnotitelem španělštiny pro novou státní maturitu.

V letech 2015 a 2017 byla docentka Aurová předsedkyní maturitní komise na Biskupském gymnáziu J. N. Neumanna v Českých Budějovicích.

Docentka Aurová je členkou *Kruhu moderních filologů*, recenzní a redakční rady časopisu *Lingua viva* a recenzního výboru *Časopisu pro moderní filologii* a časopisu *Romanistica Pragensia*. Monografiemi doc. Aurové jsou *Slovosled ve španělštině: revize přístupů* (2010) a *Srovnání aktuálního členění v češtině a španělštině: textově-lingvistický přístup* (2017). (CV docentky Aurové)

PhDr. Jana Pešková Ph.D. (* 6. 12. 1975)

Doktorka Jana Pešková působí na Ústavu romanistiky FF JU jako odborná asistentka pro předměty morfosyntax, interpretace a překlad odborného textu (zabývá se právní španělštinou) a kontrastivní lingvistika češtiny a španělštiny.

V roce 1999 ukončila studium za Západočeské univerzitě v Plzni, obor Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro střední školy, španělský jazyk – latinský jazyk.

Následně pokračovala doktorským studiem na FF UK v Praze, obor Románské jazyky. V roce 2006 obhájila dizertační práci na téma *Slovesné vazby s infinitivem a gerundiem jako prostředek k vyjádření slovesného děje v současné španělštině*. Práci psala pod vedením prof. PhDr. Bohumila Zavadila, CSc. Roku 2011 jí byl po absolvování rigorózního řízení ve studijním programu Filologie – Románské jazyky na FF UK v Praze udělen titul PhDr.

V začátcích své profesní dráhy pracovala jako lektorka španělštiny na jazykových školách Dimenze v Plzni (1999 – 2002), AGE České Budějovice (1999 – 2002) a Státní jazykové škole v Táboře (1999 – 2000).

Doktorka Jana Pešková se zúčastnila odborných stáží ve Španělsku. V roce 2003 se jednalo o stáž pro pedagogy a překladatele v Madridu, o rok později pak o odbornou stáž pro hispanisty v Biblioteca Nacional v Madridu.

Na Jihočeské univerzitě v Českých Budějovicích působí doktorka Pešková od roku 2002. Tehdy se španělština vyučovala pouze na Pedagogické fakultě. Zde pracovala až do roku 2007, poté odešla na dvě mateřské a rodičovské dovolené. Po jejím návratu z první rodičovské dovolené roku 2008 již byla hispanistika přesunuta na Filozofickou fakultu a její Ústav romanistiky.

V období od roku 2005 do roku 2007 byla doktorka Pešková členkou redakční rady časopisu *Écho des études romanes* a od roku 2010 je členkou redakční rady časopisu *Romanistica Pragensia*.

Doktorka Pešková je autorkou mnoha článků do odborných časopisů (např. *Las contrucciones verbonominales en textos especializados*⁸ nebo *Relaciones semánticas de componente potencial y constante del estilo administrativo jurídico desde la perspectiva contrastiva*⁹), recenzí a účastní se vědeckých konferencí v České republice i v zahraničí. Poslední konferencí, které se doktorka Jana Pešková zúčastnila, byla mezinárodní konference Pocta Jiřímu Levému v Moravské zemské knihovně v Brně, kde vystoupila s příspěvkem

⁸ *Studia romanistica*, Vol. 15, Num. 15/ 2015, Ostrava: FF OU, s. 21-31. ISSN: 1803-6406, 2015

⁹ *Écho des études romanes*, Vol. X, Num. 1-2, Filozofická fakulta Jihočeské univerzity, České Budějovice, s.

„K překladu českých významů povahy slovesného děje do španělštiny“. Konference se konala v termínu 26. – 27. 10. 2017. (CV doktorky Peškové)

doc. PhDr. Helena Zbudilová, Ph.D. (* 1971)

Docentka Helena Zbudilová vystudovala magisterské studium Učitelství všeobecně vzdělávacích předmětů pro SŠ na Pedagogické fakultě JU v Českých Budějovicích a následně doktorské studium na FF UK v Praze. Habilitační řízení uskutečnila na FF Univerzity Palackého v Olomouci. V současné době vyučuje na Katedře pedagogiky Teologické fakulty JU v Českých Budějovicích. Zabývá se španělskou a hispanoamerickou literaturou a jejich kulturními, filozofickými a náboženskými průniky. Kromě toho se zaměřuje také na teorii fikčních světů, didaktiku literatury a literární výchovu. (Nakladatelství Vyšehrad)

Z jejích děl nutno zmínit *Fantastické světy povídek J. M. Merina* (2018) a *Hledání (nejen) španělské identity* (2016).

5.8 Další významní čeští hispanisté

doc. PhDr. Zdeněk Hampl, CSc. (* 14. 10. 1929 - † 26. 11. 1986)

Docent Hampl, vlastním jménem Hampejs, byl český překladatel z portugalštiny a španělštiny. V letech 1948-52 vystudoval FF UK a poté absolvoval postgraduální pobyt v Brazílii. V roce 1953 získal titul PhDr. a titul CSc. pak v roce 1956. V letech 1953-60 pracoval jako výzkumný a vědecký pracovník v Kabinetu pro moderní filologii AV v tehdejším Československu. V letech 1960-61 působil jako smluvní profesor na brazilských univerzitách. Habilitoval se roku 1965. Odborně se zabýval portugalským jazykem a portugalskou a brazilskou literaturou. V letech 1966-83 působil jako docent na Katedře romanistiky FF UK, kde založil portugalistiku. Sepsal *Učebnici portugalštiny* (1959 a 1971), *Česko – portugalskou konverzaci* (1964) nebo *Stručnou mluvnici portugalštiny* (1972). Výrazně se autorským podílem na *Slovníku spisovatelů – Španělsko, Portugalsko* (1968). Ze

španělštiny spolu s dalšími překladateli přeložil například *Básne*¹⁰ od Pabla Nerudy. (Databáze Obec překladatelů)

PhDr. Eduard Hodoušek (*8. 9. 1921 – † 10. 5. 2004)

Doktor Eduard Hodoušek byl významným českým překladatelem ze španělštiny, francouzštiny a angličtiny.

Narodil se 8. 9. 1921 v jihočeské Volyni. Roku 1940 odmaturoval na Reálném gymnáziu v Plzni. Od roku 1945 studoval srovnávací dějiny literatur a estetiku na FF UK a v roce 1950 získal titul PhDr. V letech 1950-52 pracoval jako korektor v nakladatelství Melantrich a roku 1952 se stal redaktorem Státního nakladatelství krásné literatury, hudby a umění¹¹. V roce 1963 se stal odborným pracovníkem Ústavu literatury Československé akademie věd. (Obec překladatelů, 2007)

Ze španělštiny do češtiny přeložil mimo jiné díla *Kronika ohlášené smrti*¹² a *Nejprůzračnější kraj*¹³.

PhDr. Pavla Lidmilová (* 2. 2. 1932)

Doktorka Lidmilová je česká překladatelka z portugalštiny a španělštiny. Absolvovala Vyšší hospodářskou školu ve Zlíně a poté studovala češtinu a španělštinu na FF UK. Roku 1972 získala titul PhDr. V letech 1959 – 62 pracovala jako redaktorka v Československém rozhlasu Praha a v letech 1962 – 92 byla odbornou a vědecko – technickou pracovnicí Československé akademie věd. Působila v Kabinetu pro moderní filologii a poté také v Ústavu pro českou a světovou literaturu. Věnuje se především překladům beletrie a literárněhistorických děl z portugalštiny. (Databáze Obec překladatelů)

¹⁰ Pod jménem Zdeněk Hampejs. Vydáno v Praze roku 1952, nakladatelství Československý spisovatel

¹¹ Později se nakladatelství jmenovalo Odeon

¹² Ze španělského originálu *Crónica de una muerte anunciada*, G.G.Márquez, vydáno roku 1984 v Praze, nakladatelství Odeon a vydáno v roce 1997 v Praze, nakladatelství Hynek

¹³ Ze španělského originálu *La región más transparente*, Carlos Fuentes, vydáno roku 1966 v Praze, nakladatelství Odeon

Ze španělštiny přeložila díla *Stalo se v Buenos Aires*¹⁴ a *Paulo Coelho: Z pověd' poutníka*¹⁵.

PhDr. Rudolf Jan Slabý (* 25. 1. 1885 - † 2. 7. 1957)

Doktor Slabý byl důležitou osobností česko – německé romanistiky a hispanistiky 20. století. Zajímal se především o katalánštinu, španělštinu, baskičtinu a italštinu.

Vystudoval moderní filologii na Německé univerzitě v Praze¹⁶, studoval také na Filozofické fakultě univerzity v Berlíně. Začátek první světové války jej zastihl ve Španělsku. Usadil se jako učitel řečí a hudby v Barceloně a později si zde otevřel vlastní jazykovou školu. (Databáze překladů, 2010)

V Barceloně absolvoval konzervatoř a po sláze působil několik let jako hudebník v barcelonských divadlech a orchestrech. Do španělštiny přeložil například díla B. Němcové, J. Nerudy, K. Světlé nebo K. Sabiny. Do katalánštiny pak přeložil Babičku B. Němcové. Roku 1926 se vrátil do Čech a od roku 1948 vyučoval na Československé obchodní akademii v Praze, byl prvním lektorem katalánského jazyka na FF UK a v posledních letech svého života vyučoval španělštinu a portugalštinu na Československé obchodní komoře. (Databáze překladů, 2010)

Hlavním dílem doktora Slabého je v Lipsku vydaný *Diccionario general y técnico de las lenguas española y alemana* (1924), který byl později vydán jako *Wörterbuch der spanisches und deutschen Sprache I.* (1932). V Čechách pak z jeho děl vyšly *Kapesní slovník španělsko – český a česko – španělský s výběrem výrazů amerických a technických* (1940) a *Pětijazyčný slovník obchodní korespondence* (1936). (Databáze překladů, 2010)

¹⁴ Ze španělského originálu *Heroica de Buenos Aires*, Osvaldo Dragún, vydáno roku 1986 v Praze, nakladatelství Dilia

¹⁵ Ze španělského originálu *Paulo Coelho: Las confesiones del peregrino*, Juan Arias, vydáno roku 2000 v Praze, nakladatelství Argo

¹⁶ Německá univerzita v Praze vznikla rozdelením Univerzity Karlo-Ferdinandovy roku 1882 na německou a českou. Roku 1939 byla přejmenována na Německou Karlovu univerzitu. Roku 1945 byla po osvobození Československa zrušena a její majetek získala Univerzita Karlova v Praze. (Zdroj: https://cs.wikipedia.org/wiki/N%C4%9Bmeck%C3%A1_univerzita_v_Praze)

Závěr

Předkládaná bakalářská práce si kladla za cíl zmapovat historii a vývoj české hispanistiky po roce 1989. V současné době je v České republice možné studovat hispanistiku na šesti vysokoškolských pracovištích. Těmito pracovišti jsou Filozofická fakulta Univerzity Karlovy v Praze (Ústav translatologie, Ústav románských studií, Středisko ibero-amerických studií), Filozofická fakulta Masarykovy univerzity v Brně (Ústav románských jazyků a literatur), Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci (Katedra romanistiky), Filozofická fakulta Ostravské univerzity v Ostravě (Katedra romanistiky), Filozofická fakulta Jihočeské Univerzity v Českých Budějovicích (Ústav romanistiky) a Fakulta přírodovědně-humanitní a pedagogická Technické univerzity v Liberci (Katedra románských jazyků). Nejmladším vysokoškolským pracovištěm nabízejícím hispanistiku je Katedra románských jazyků TUL v Liberci, která vznikla roku 2007, k mladším pracovištěm patří rovněž Ústav romanistiky FF JU a Katedra romanistiky FF Ostravské univerzity v Ostravě. Hispanistika má naopak dlouhou tradici na Univerzitě Karlově v Praze, Univerzitě Palackého v Olomouci a Masarykově univerzitě v Brně. V první polovině dvacátého století se začala v Praze objevovat díla celkově nebo částečně zaměřená na španělskou filologii a první specializovaným centrem zaměřeným na hispanistiku byla Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci. Kromě výše zmíněných vysokoškolských pracovišť existují v České republice ještě dvě vysoké školy, jež jsou důležitými centry pro zájemce o španělský jazyk a kulturu, jedná se o Vysokou školu ekonomickou v Praze a Univerzitu v Hradci Králové.

Nejvýznamnější změnou, jež přinesl rok 1989 do vývoje české hispanistiky, byla možnost vycestovat do zahraničí v rámci mnohých výměnných programů (například Erasmus+). Díky tomu získali studenti možnost být v kontaktu s jazykem, zahraničními studenty a jinými způsoby výuky, což dříve nebylo možné. Důležitou možností je také studium dvojího diplomu v rámci navazujícího magisterského studia oboru Španělský jazyk, které nabízí Ústav romanistiky FF JU jako jediné vysokoškolské pracoviště v České republice. Dohoda byla uzavřena roku 2016 s Universidad de Salamanca.

Hispaňské sekce mají v České republice různorodá zaměření. Například Ústav romanistiky FF JU nabízí zaměření na evropský a mezinárodní obchod, Ústav translatologie FF UK zase zaměření na překladatelství.

Resumen

La presente tesis lleva el nombre *La historia del Hispanismo checo después de 1989*.

El trabajo está dividido en dos partes principales. La primera parte describe la problemática en general. Se explica, que es el Hispanismo, dónde se habla español, dónde se puede estudiar la lengua española en la República Checa en todos los niveles, es decir, en las escuelas primarias, los institutos y las universidades. También, se nombran los eventos en relación con la lengua española que se celebran en la República Checa, las organizaciones especializadas al español, que operan en Chequia y las revistas románicas e hispánicas.

La segunda sección más le parte importante y trata del ambiente universitario en la República Checa y la historia y desarrollo de los estudios hispanos al nivel universitario. En la República Checa hay seis universidades en las que es posible estudiar el Hispanismo como disciplina completa. Son las siguientes: Universidad Carolina de Praga, Universidad Palacký de Olomouc, Universidad Masaryk de Brno, Universidad de Bohemia del Sur en České Budějovice, Universidad de Ostrava y Universidad Técnica en Liberec. Entre las universidades checas con la tradición más larga de la enseñanza del hispanismo, pertenecen Universidad Carolina de Praga, Universidad Palacký de Olomouc y Universidad Masaryk de Brno. En estas universidades empezó la tradición en la primera mitad del siglo XX y la primera sección hispana fue abierta en Olomouc. El departamento más joven está en la Universidad Técnica en Liberec. Se abrió en el año 2007. Excepto las seis universidades previamente mencionadas, existen en Chequia también dos universidades, que aunque no ofrezcan el Hispanismo como disciplina completa, pertenecen entre los centros importantes para los estudiantes del español. Son la Escuela Superior de Economía en Praga y la Universidad de Hradec Králové. La segunda parte de la tesis también contiene la lista de los hispanistas significantes checos contemporáneos, en la que también se mencionan los personajes importantes de la historia del hispanismo checo (los fundadores de las secciones hispanas en Chequia).

El cambio más significante que ocurrió en los estudios del Hispanismo en la República Checa después de la Revolución de Terciopelo en 1989, fue la posibilidad de participar en los programas del intercambio (p.e. Erasmus+). Este cambio les permitió a los estudiantes y

a los profesores pasar un tiempo en el extranjero, tener contacto con la lengua, la gente y la cultura. Gracias a estos programas, aproximadamente 900 estudiantes universitarios checos viajan cada año a España y, al revés, 1200 estudiantes de España vienen a estudiar a la República Checa. (Embajada de España, 2016)

Además, en la Universidad de Bohemia del Sur en České Budějovice hay posibilidad de estudiar en el marco del programa Doble Diploma. Los estudiantes del programa de máster La Lengua Española pueden obtener dos diplomas. El acuerdo fue cerrado en el año 2016 con la Universidad de Salamanca, que tiene el mayor prestigio entre las universidades españolas y, hasta hoy en día, han participado 10 estudiantes. (Ferrer, 2018)

En la actualidad, las secciones hispanas en Chequia se dedican en varias especializaciones. Por ejemplo, en la Universidad Carolina se puede estudiar la traducción, en la Universidad de Bohemia del Sur el comercio internacional.

Zdroje

Knižní a časopisecké zdroje

EMBAJADA DE ESPAÑA. El español en la República Checa. Velvyslanectví Španělska. Španěltina v České republice. 2016.

HLAVIČKOVÁ, Vlasta; VLASÁK, Václav: In memoriam profesora Josefa Dubského. In: Cizí jazyky 40, 1996-97, č. 1-2, s. 29-30.

LIBROVÁ, Bohdana; POLICKÁ, Alena. Růžena Ostrá vzpomíná... Časopis Universitas, 12/4, 2012, s. 36-42

MLEJNKOVÁ, Monika, Bc. Postava Josefa Dubského v kontextu české a zahraniční hispanistiky. České Budějovice, 2017. Diplomová práce. Jihočeská univerzita. České Budějovice. Fakulta filozofická. Vedoucí práce PhDr. Jana Pešková Ph.D.

STEHLÍK, Petr. Osmdesáté narozeniny docentky Evy Spitzové. Časopis Universitas, 11/3-4, 2011, s. 68-73

STEHLÍK, Petr. Osmdesáté narozeniny prof. Lubomíra Bartoše. Časopis Universitas, 12/4, 2012, s. 42-50

ŠOUBOVÁ, Petra; HOUSKOVÁ, Anna. EL HISPANISMO EN LAS UNIVERSIDADES CHECAS. Ministerio de educación, 2010, ISBN 978-80-89137-61-9

Příspěvky na webových stránkách, články na webu

Anežka Charvátová [online], poslední aktualizace 5. 9. 2017 v 18:46. [cit. 5. 3. 2018], Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Ane%C5%BEka_Charv%C3%A1tov%C3%A1

Anna Housková [online], poslední aktualizace 9. 7. 2017 v 14:04. [cit. 5. 3. 2018], Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Anna_Houskov%C3%A1

Atlantis. Růžena Ostrá. [online]. [cit. 19. 4. 2018] Dostupné z: <http://www.atlantis-brno.cz/inshop/prekladatele/ostra-ruzena/>

Bohumil Zavadil [online], poslední aktualizace 19. 12. 2017 v 18:59. [cit. 5. 3. 2018], Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Bohumil_Zavadil

ČERNÁ, Lucie, 2009. Speciál O OBORECH: Hispanistika. [online]. 16. 1. 2009, aktualizováno 28. 1. 2009. [cit. 31. 1. 2018]. Dostupné z: <http://www.vysokeskoly.cz/clanek/special-o-oborech-hispanistika>

Československá bibliografická databáze. Olga Macíková. [online]. [cit. 5. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.cbdb.cz/autor-16436-olga-macikova>

Databáze knih [online]. [cit. 5. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/knihy/zazracne-realno-a-magicky-realismus-23128> a <https://www.databazeknih.cz/zivotopis/eva-lukavska-6444> a <https://www.databazeknih.cz/knihy/had-ktery-se-kouse-do-ocasu-23127>

Databáze knih. Životopis doc. Ivo Buzka [online]. [cit. 28. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.databazeknih.cz/autori/ivo-buzek-110368> a jeho publikace <https://www.databazeknih.cz/knihy/la-imagen-del-gitano-en-la-lexicografia-espanola-372184> a <https://www.databazeknih.cz/knihy/neologia-en-el-espa-ol-actual-360834>

Databáze překladů. Dějiny španělské literatury. [online]. Aktualizováno 19. 9. 2010 [cit. 2. 4. 2018]. Dostupné z: <https://www.databaze-prekladu.cz/preklad/000017736>

Databáze překladů. Oldřich Bělič. [online]. Aktualizováno 15. 6. 2010 [cit. 2. 4. 2018]. Dostupné z: https://www.databaze-prekladu.cz/prekladatel/_000000170

Databáze překladů. Rudolf Jan Slabý. [online]. Aktualizováno 10. 4. 2010 [cit. 6. 3. 2018]. Dostupné z: https://www.databaze-prekladu.cz/prekladatel/_000002521

FERRER, Carlos, 2018. Estudiando entre Salamanca y České Budějovice, a por la doble titulación. [online] Článek ve španělštině na webu Radio Praha. 18. 4. 2018 [cit. 19. 4. 2018]. Dostupné z: <http://www.radio.cz/es/rubrica/cultura/estudiando-entre-salamanca-y-ceske-budejovice-a-por-la-la-doble-titulacion>

Filozofická fakulta Ostravské univerzity. Historie filozofické fakulty OU. [online] [cit. 8. 4. 2018] Dostupné z: <http://ff.osu.cz/historie-fakulty/>

Filozofická fakulta UK. Cena Kateřiny Krausové byla udělena po jednadvacáté. [online]. 25. 6. 2015 [cit. 31. 1. 2017] Dostupné z: <http://www.ff.cuni.cz/2015/06/cena-kateriny-krausove-byla-udelena-po-jednadvacate/>

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Přednášející na dnu vědy 2013. Životopisy přednášejících. [online]. 2013 [cit. 5. 3. 2018] Dostupné z: <http://denvedy.ff.cuni.cz/2013/prednasejici>

Filozofická fakulta Univerzity Karlovy. Životopis prof. Zavadila [online]. 2. 5. 2011 [cit. 5. 3. 2018] Dostupné z: www.ff.cuni.cz/FF-8786-version1-prof_Zavadil.doc

HÁJEK, Václav, Mgr. Iberoamerická cena o nejlepší studentskou práci zná své vítěze. Studentka UK obsadila první místo. Článek na webu Univerzity Karlovy. [online]. Poslední aktualizace 21. 1. 2018. [cit. 28. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.cuni.cz/UK-7384.html>

Josef Forbelský [online], poslední aktualizace 4. 10. 2017 v 14:57. [cit. 5. 3. 2018], Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Forbelsk%C3%BD

Josef Opatrný [online], poslední aktualizace 22. 10. 2017 v 11:12. [cit. 5. 3. 2018], Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Josef_Opatrn%C3%BD

Katedra románských jazyků Fakulty přírodovědně – humanitní a pedagogické TUL. CV docenta Valeše. [online] [cit. 27. 3. 2018] Dostupné z: https://kro.fp.tul.cz/cs/kontakty/userprofile/miroslav_vales

Katedra románských jazyků Fakulty přírodovědně – humanitní a pedagogické TUL. CV Mgr. Ivy Novotné. [online] [cit. 27. 3. 2018] Dostupné z: https://kro.fp.tul.cz/cs/kontakty/userprofile/iva_novotna

Katedra románských jazyků Fakulty přírodovědně – humanitní a pedagogické TUL. CV Mgr. Liany Hotařové. [online] [cit. 27. 3. 2018] Dostupné z: https://kro.fp.tul.cz/cs/kontakty/userprofile/liana_hotarova

Lubomír Bartoš (hispanista) [online], poslední aktualizace 9. 12. 2017 v 11:27. [cit. 5. 3. 2018], Wikipedie. dostupné z: [https://cs.wikipedia.org/wiki/Lubom%C3%ADr_Barto%C5%A1_\(hispanista\)](https://cs.wikipedia.org/wiki/Lubom%C3%ADr_Barto%C5%A1_(hispanista))

MACHKOVÁ, Hana. Předání vysokého španělského vyznamenání Řádu Isabely Katolické doc. Hlavičkové. Článek na webu Vysoké školy ekonomické v Praze. [online]. Poslední aktualizace 12. 12. 2006. [cit. 28. 3. 2018]. Dostupné z: <https://www.vse.cz/zpravodaj/1>

MAREŠOVÁ, Milena M., 2014. Josef Forbelský: Svět se mnou, svět beze mě. Četba na pokračování z autobiografické knihy českého hispanisty a překladatele. [online] Český rozhlas Vltava. 10. 2. 2014 [cit. 5. 3. 2018]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/josef-forbelsky-svet-se-mnou-svet-beze-me-5015571>

MLČOCH, Jan. Zemřel prof. PhDr. Lubomír Bartoš, CSc. / Katedra romanistiky FF OU. Ostravská univerzita. 2017 [cit. 5. 3. 2018] Dostupné z: <http://ff.osu.cz/kro/21481/zemrel-prof-lubomir-bartos/>

Nakladatelství Vyšehrad. Autor Helena Zbudilová. [online] [cit. 2. 4. 2018] Dostupné z: <http://www.ivysehrad.cz/autor/zbudilova-helena/>

Obec překladatelů. Hampl Zdeněk. [online] [cit. 5. 3. 2018] Dostupné z: <http://databaze.obecprekladatelu.cz/databaze/H/HamplZdenek.htm>

Obec překladatelů. Hodoušek Eduard. [online]. Poslední aktualizace 12. 9. 2007 [cit. 5. 3. 2018] Dostupné z: <http://databaze.obecprekladatelu.cz/databaze/H/HodousekEduard.htm>

Obec překladatelů. Lidmilová Pavla. [online]. Poslední aktualizace 5. 8. 2014 [cit. 5. 3. 2018] Dostupné z: <http://databaze.obecprekladatelu.cz/databaze/L/LidmilovaPavla.htm>

Simona Binková [online], poslední aktualizace 27. 3. 2017 v 17:13. [cit. 5. 3. 2018], Wikipedie. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Simona_Binkov%C3%A1

SOUKUPOVÁ, Jana. Děti naučte česky, až pak jiný jazyk, radí překladatelka Růžena Ostrá. Rozhovor s doc. Ostrou. Článek na webu idnes.cz. 23. 1. 2010 [cit. 31. 1. 2017] Dostupné z: https://brno.idnes.cz/deti-naucete-cesky-az-pak-jiny-jazyk-radi-prekladatelka-ruzena-ostra-1p0-/brno-zpravy.aspx?c=A100122_1322891_brno_krc

Ústav translatologie FF UK. Životopis prof. Jany Králové. [online]. Poslední aktualizace 23. 9. 2014 [cit. 5. 3. 2018] Dostupné z: <https://utrl.ff.cuni.cz/UTRLFF-26.html>

Webové stránky

Asociace učitelů španělštiny. [online] [cit. 31. 1. 2018] Dostupné z:

<http://www.aus-ape.cz/index.html>

Cena Kateřiny Krausové. [online] [cit. 28. 3. 2018] Dostupné z:
<https://www.ff.cuni.cz/vyzkum-a-veda/uspechy-ve-vede-oceneni/ceny-ff-uk/cena-kateriny-krausove/>

Česká Iberoamerická společnost. [online] [cit. 22. 2. 2017] Dostupné z:
<http://www.iberospol.com/o-nas/>

Digitální knihovna FF Masarykovy univerzity v Brně. Études romanes de Brno. [online] [cit. 2. 4. 2018] Dostupné z: <https://digilib.phil.muni.cz/handle/11222.digilib/112967>

FF Ostravské univerzity v Ostravě. Studia romanistica. [online] [cit. 2. 4. 2018] Dostupné z:
<http://ff.osu.cz/kro/2052/studia-romanistica/>

Filozofická fakulta UK. Ibero – Americana Pragensia. [online] [cit. 2. 4. 2018] Dostupné z:
<https://www.ff.cuni.cz/fakulta/oddeleni-dekanatu/vydavatelstvi/edicni-rady-ff-uk/ostatni-publikace/acta-universitatis-carolinae-auc/ibero-americana-pragensia/>

Filozofická fakulta Masarykovy univerzity. Z historie fakulty. [online] [cit. 4. 4. 2018] Dostupné z: <https://www.phil.muni.cz/o-nas/historie-fakulty>

Iberomerická cena. [online] [cit. 28. 3. 2018] Dostupné z:
<http://www.premioiberoamericano.cz/cz/convocatoria2010.php>

Instituto Cervantes v Praze. [online] [cit. 31. 1. 2017] Dostupné z:
http://praga.cervantes.es/cz/institut_cervantes.htm

Katedra romanistiky UPOL. O katedře. [online] [cit. 2. 4. 2017] Dostupné z:
http://romanistika.upol.cz/katedra/o_katedre.html

Katedra románských jazyků TUL. O katedře. [online] [cit. 2. 4. 2018] Dostupné z:
<https://kro.fp.tul.cz/cs/o-katedre>

Katedra románských jazyků TUL. Interní grantová soutěž 2009. [online] [cit. 2. 4. 2018]
Dostupné z: <https://kro.fp.tul.cz/cs/igs>

Romanistica Pragensia. [online] [cit. 2. 4. 2018] Dostupné z: <http://romprag.silent.ff.cuni.cz/>

Ústav translatologie FF UK. O ústavu. Kdo jsme? [online] Poslední aktualizace dne 14. 2.
2016 [cit. 4. 4. 2018] Dostupné z: <http://utrlff.ff.cuni.cz/UTRLFF-161.html>

Seznam příloh

Tabulka 1: Aktuální možnosti studia hispanistiky v České republice

Vysoká škola	Fakulta	Ústav/Katedra	Název obooru	Typ obooru	Studium jednoborově	Studium dvouborově
Univerzita Karlova v Praze	Filozofická	Ústav románských studií	Hispanistika	bc.	ANO	ANO
	Filozofická	Ústav románských studií	Hispanistika	nMgr.	ANO	ANO
	Filozofická	Ústav románských studií	Románské jazyky	Ph.D.	/	/
	Filozofická	Ústav románských studií	Románské literatury	Ph.D.	/	/
	Filozofická	Ústav translatologie	Španělština pro mezikulturní komunikaci	bc.	NE	ANO
	Filozofická	Ústav translatologie	Překladatelství čeština-španělština	nMgr.	NE	ANO
	Filozofická	Ústav translatologie	Tlumočnictví čeština - španělština	nMgr.	NE	ANO
	Filozofická	Středisko ibero-amerických studií	Iberoamerikanistika	nMgr.	ANO	NE
	Filozofická	Středisko ibero-amerických studií	Iberoamerikanistika	Ph.D.	/	/
Univerzita Palackého v Olomouci	Filozofická	Katedra romanistiky	Španělská filologie	bc.	ANO	ANO
	Filozofická	Katedra romanistiky	Španělská filologie	nMgr.	ANO	ANO
	Filozofická	Katedra romanistiky	Románské jazyky	Ph.D.	/	/
	Filozofická	Katedra romanistiky	Románské literatury	Ph.D.	/	/
Ostravská univerzita v Ostravě	Filozofická	Katedra romanistiky	Španělština ve sféře podnikání	bc.	ANO	NE
	Filozofická	Katedra romanistiky	Španělský jazyk a literatura	bc.	NE	ANO
	Filozofická	Katedra romanistiky	Španělský jazyk a literatura	nMgr.	ANO	ANO
	Filozofická	Katedra romanistiky	Španělština pro překladatelskou praxi	nMgr.	ANO	NE
	Filozofická	Katedra romanistiky	Učitelství španělského jazyka a literatury pro SŠ	nMgr.	NE	ANO

Technická univerzita v Liberci	Přírodovědně-humanitní a pedagogická	Katedra románských jazyků	Španělský jazyk se zaměřením na vzdělávání	bc.	NE	ANO
Masarykova univerzita v Brně	Filozofická	Ústav románských jazyků a literatur	Španělský jazyk a literatura	bc.	ANO	ANO
	Filozofická	Ústav románských jazyků a literatur	Překladatelství španělského jazyka	nMgr.	ANO	ANO
	Filozofická	Ústav románských jazyků a literatur	Španělský jazyk a literatura	nMgr.	ANO	ANO
	Filozofická	Ústav románských jazyků a literatur	Učitelství španělského jazyka a literatury pro SŠ	nMgr.	ANO	ANO
	Filozofická	Ústav románských jazyků a literatur	Románské literatury	Ph.D.	/	/
	Filozofická	Ústav románských jazyků a literatur	Románské jazyky	Ph.D.	/	/
Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích	Filozofická	Ústav romanistiky	Španělský jazyk a literatura	bc.	ANO	ANO
	Filozofická	Ústav romanistiky	Španělský jazyk pro evropský a mezinárodní obchod	bc.	ANO	NE
	Filozofická	Ústav romanistiky	Španělský jazyk	nMgr.	ANO	NE
	Filozofická	Ústav romanistiky	Španělský jazyk a literatura	nMgr.	NE	ANO
	Filozofická	Ústav romanistiky	Učitelství španělského jazyka pro SŠ	nMgr.	NE	ANO
	Filozofická	Ústav romanistiky	Překladatelství španělského jazyka	nMgr.	NE	ANO
	Filozofická	Ústav romanistiky	Románské jazyky	Ph.D.	/	/

Zdroj: vlastní zpracování